

SPEKTRUM

Periodikum
Slovenskej
technickej
univerzity
v Bratislave

2

Akademický rok
2006/2007
október

Ročník XIII.
/XLV./

Z O B S A H U

Voľby kandidáta na rektora /2
Otvorili sme akademický
rok 2006/2007 /3
Stratégia Európy spočíva
vo vedomostiach a nových
technológiách /12

Rada sa vraciam na STU

Štvrtá na olympiáde v Montreale. Na Majstrovstvách Európy v atletike získala bronzovú medailu. Bola držiteľkou česko-slovenského i slovenského rekordu. Veľkú časť svojho aktívneho života spojila s našou univerzitou. Dnes zastáva funkciu podpredsedníčky Slovenského olympijského výboru a predsedníčky Slovenského atletického zväzu – PaedR. Mária Mračňová. Rektor STU Vladimír Bálež jej pri príležitosti životného jubilea udelil Plaketu Slovenskej technickej univerzity za mimoriadne výsledky v oblasti rozvoja športu na univerzite.

Čo pre Vás toto ocenenie znamená?

Je to pre mňa veľké vyznamenanie, pretože Slávia SVŠT ako telovýchovná jednota je moja materská ustanovizeň, v ktorej som začínala v roku 1964 a o päť rokov neskôr som nastúpila na Chemickotechnologickú fakultu ako pedagogička na Katedru telesnej výchovy. Vedenie univerzity mi v tom čase umožňovalo zariadiť si výučbu tak, aby som stihla aj výkonnostný rast, aj účasť na vrcholných podujatiach, ako boli majstrovstvá Európy a olympijské hry. Po skončení kariéry v 1978 roku som sa už mohla naplno venovať študentom. Boli to pre mňa tie najkrajšie roky. Organizovali sme vysokoškolskú ligu, chodili na letné i zimné telovýchovné kurzy a teraz, keď stretnem bývalých študentov, teší ma, že majú na to obdobie veľmi pekné spomienky a to i napriek tomu, že v tom čase mnohokrát frflali.

Udržujete ešte kontakty s univerzitou a s našimi pedagógmi?

Určite áno. Vždy sa rada vraciam na katedru a stále sa cítim členkou toho kolektívu. Dokonca na stenách ešte stále visia niektoré moje vyznamenania a ocenenia. Stretávame sa v tom peknom malom kolektíve, najmä počas mikulášskych športových súbojov študentov a pedagógov fakulty, na ktoré sa vždy snažím priniesť z olympijského výboru rôzne suveníry, publikácie alebo tričká, ktoré sú potom použité ako ceny pre študentov.

Na rekonštrukciu atletického štadióna na Mladej garde venoval Slovenský atletický zväz štyri milióny korún. Bolo pre Vás náročné získať pre univerzitu tieto peniaze?

Bolo to náročné najmä v tom, že v Bratislave nie je vždy jednota v športovom a v atletickom hnutí. Komplikované bolo predovšetkým presadiť tento projekt na Mladú gardu. Štadión Interu tiež veľmi vážne potrebuje rekonštrukciu dráhy, a práve v tom spočíval súboj „Bratislava proti Bratislave“. Na Interi sa síce organizujú medzinárodné podujatia, ale vzhľadom na to, že z roka na rok ich úroveň upadá a ustúpili už aj z medzinárodnej scény, snažila som sa nasmerovať investície na rekonštrukciu práve na Mladú gardu, ku ktorej mám navyše citový vzťah z minulosti. Túto myšlienku bolo potrebné podporovať a živíť najmä v začiatku, keď ešte Slovenská technická univerzita nemala projekt prestavby štadióna prepracovaný natoľko,

(pokračovanie rozhovoru na poslednej strane)

Voľby kandidáta na rektora

Akademický senát STU na svojom zasadnutí 30. 10. 2006 bude voliť kandidáta na rektora STU na obdobie rokov 2007 – 2011.

Dňa 17. 10. 2006 v Aule Dionýza Ilkoviča sa konalo stretnutie kandidáta na rektora, ktorým je súčasný rektor Vladimír Bálež, s akademickou obcou a zamestnancami univerzity.

Volebný program

Prof. Ing. VLADIMÍR BÁLEŠ, DrSc.

Hlásime sa k odkazu slávnej Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, kde boli postavené základy technického vzdelávania v Európe. V roku 2007 bude STU oslavovať 70. výročie svojho založenia. Oslavy budú vhodnou príležitosťou na propagáciu našej univerzity doma i v zahraničí.

STU je lídrom technických univerzít na Slovensku. Má uznávanú pozíciu v európskom vzdelávacom a výskumnom priestore. Absolventi našej univerzity sú najviac zo všetkých slovenských univerzít žiadaní na domácom trhu práce, nachádzajú uplatnenie i v zahraničí. Sme najúspešnejšou univerzitou v Slovenskej republike v získavaní domácich a zahraničných výskumných a iných grantov. Treba v týchto trendoch pokračovať a v ďalšom období sa v úzkej spolupráci s fakultami zamerať na tieto aktivity.

Vzdelávacia činnosť

- Prehodnotiť bakalárske študijné programy s cieľom zladíť ich s potrebami praxe.
- Pripravovať celouniverzitné študijné programy.
- Zriadiť virtuálnu Fakultu inžinierskych štúdií (Faculty of Engineering Studies), kde budú sústredené študijné programy ponúkané STU v angličtine (prípadne v iných jazykoch).
- Vypracovať nový platový poriadok STU, zvýhodňujúci vynikajúcich docentov a profesorov.
- Intenzívnejšie zapojiť STU do udeľovania dvojitéch diplomov (double diploma) a spoločných titulov (double degree).
- Zvýšiť mobilitu našich študentov medzi fakultami, umožniť im zapísať si aj predmety z iných univerzít na Slovensku.

- Rozšíriť a finančne podporiť účasť študentov v programoch ERASMUS, LEONARDO, ERASMUS MUNDUS a iných, s cieľom zvýšiť čas pôsobenia našich študentov v zahraničí.
- Vytvoriť podmienky na prijatie väčšieho počtu študentov zo zahraničia na STU.
- Lepšie propagovať naše študijné programy doma a v zahraničí.
- Intenzívnejšie zapojiť STU do systému celoživotného vzdelávania, ktoré bude v budúcnosti určite výrazne nadobúdať na význame.
- Vytvoriť väčší priestor pre e-learning a korešpondenčné vzdelávanie na STU.
- Vypracovať systém partnerských vzťahov s vybranými strednými školami (experimentálne aj so základnými), s cieľom orientovať ich na prírodovedné a technické disciplíny.

Vedecká a umelecká činnosť

- Dosiahnuť štatút výskumnej univerzity.
- Pripraviť systémové kroky na získanie významných projektov v rámci štrukturálnych fondov a 7. rámcového programu, ktoré budú zamerané najmä na zlepšenie prístrojového a laboratórneho vybavenia STU.
- Pripraviť kroky k systematickému zhodnocovaniu výsledkov výskumu na STU.
- Zriadiť fond pre zálohovú podporu projektov výskumu.
- Vytvárať na univerzite Centrá excelencie, kde bude sústredený špičkový výskum.
- Naďalej zvyšovať počet doktorandov na STU, a to aj získaním miest vo výskumných projektoch.
- Zriadiť fond na grantový systém pre mladých výskumníkov STU.
- Orientovať výskum na potreby praxe prostredníctvom štátnych výskumných priorít a spolupráce s praxou.
- Významnejšie propagovať a oceňovať špičkové výsledky vedeckej a umeleckej činnosti na STU.
- Zlepšiť ochranu duševného vlastníctva STU.
- Technologický inkubátor STU využívať na aplikáciu výsledkov výskumu v praxi.

Riadenie univerzity

- Vyhodnotiť a po analýze spresniť "Dlhodobý zámer STU".
- Dokončiť implementáciu Akademického informačného systému.
- Implementovať ekonomický softvér SOPHIA.
- Navrhnuť ústavy pre kampusy STU, s cieľom racionalizovať výučbu spoločných predmetov.
- Posilňovať univerzitný prístup v konaní súčastí STU.
- Racionalizovať chod študentských domovov a jedální, realizovať audit ich riadenia a finančného hospodárenia, skvalitniť služby pre študentov.
- Prehodnotiť rozdelenie výnosov z prenájmov, zvýšiť podiel v prospech súčastí STU.
- Vypracovať Etický kódex STU.
- Posilniť prezentáciu STU navonok. Zriadiť funkciu hovorca STU.

Investičná oblasť

- Postaviť priestory pre Fakultu informatiky a informačných technológií.

- Prideliť nájomné byty v rekonštruovanej budove na Mýtnej ul. mladým zamestnancom a doktorandom STU.
- Vypracovať projekt výstavby študentského domova v Mlynskej doline a začať jeho výstavbu. Súčasťou domova budú aj malometrážne byty pre doktorandov a zamestnancov STU. Financovanie realizovať zo štrukturálnych fondov EÚ.
- Pokračovať v rekonštrukcii študentských domovov. Sústrediť sa na ŠD Mladost.
- Pokračovať v zlepšovaní športového vyžitia študentov. V areáli ŠD Mladá garda postaviť futbalové ihrisko s umeľým povrchom. Rekonštruovať ďalšie športoviská na Mladej garde.

Rozličné

- Zlepšovať prístup študentov k internetu a informačno-komunikačným prostriedkom.
- Založiť ALUMNI klub STU, sústreďujúci predovšetkým významných absolventov STU pôsobiacich doma a v zahraničí.
- Zmeniť Vydavateľstvo STU na Nakladateľstvo s výrazným rozšírením aktivít.
- Udržať kvalitu knižnice a zlepšovať prístup študentov a zamestnancov do ich fondov.
- Uviesť nové logo STU.
- Naďalej rozširovať celouniverzitné kultúrne, športové a spoločenské akcie.
- Vytvárať podmienky pre činnosť vysokoškolského akademického súboru Technik.
- Zriadiť celoškolské internátne rozhlasové štúdio.

Otvorili sme akademický rok 2006/2007

Pre viac ako 18 000 študentov sa 25. septembra 2006 na Slovenskej technickej univerzite začal nový akademický rok. Slávnostného otvorenia sa zúčastnil aj minister školstva SR Ján Mikoš, primátor hl. mesta Bratislavy Andrej Ďurkovský a členovia diplomatického zboru. Slávnostné príhovory prinášame v plnom znení.

PRÍHOVOR REKTORA STU VLADIMÍRA BÁLEŠA

Vážený pán minister, vážený pán predseda Akademického senátu STU, vážený pán predseda Správnej rady STU, Spectability, Honorability, Excelencie, vážené dámy, vážení páni, milí študenti, Slovenská technická univerzita dnes slávnostne otvára svoj 69. akademický rok. Ten uplynulý bol pre našu univerzitu úspešným, STU naplnila svoju činnosť v súlade s prijatým Dlhodobým zámernom rozvoja STU a jeho schválenou aktualizáciou. Zamerali sme sa predovšetkým na splnenie svojho poslania v hlavných smeroch

činnosti, t. j. zabezpečovať kvalitné trojstupňové štúdium a realizovať úspešný výskum.

Akademický rok 2005/2006 vojde do histórie STU aj tým, že všetci študenti 1. ročníka vo všetkých stupňoch a formách vysokoškolského štúdia začali svoje štúdium v akreditovaných študijných programoch v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z.

o vysokých školách. Na STU bolo celkovo akreditovaných 218 študijných programov, z toho 47 v bakalárskom, 92 v inžinierskom a 79 v doktorandskom štúdiu. Treba oceniť skutočnosť, že fakulty pristupovali veľmi zodpovedne k príprave akreditačných spisov, čo sa odrazilo v štatistike, podľa ktorej necelé 3 % predkladaných návrhov študijných programov Akreditačná komisia vlády SR neodporučila realizovať, čo predstavuje prakticky trikrát väčšiu úspešnosť v porovnaní s priemerom slovenských vysokých škôl.

Aktuálnosť a atraktívnosť ponúkaných študijných programov spolu s účinnou propagáciou štúdia sa prejavila aj v tom, že v akad. r. 2005/2006 malo o 1. ročník bakalárskeho štúdia na STU záujem viac ako 12 400 uchádzačov. Prijímacie konanie, personálne a materiálno-technické kapacity pracovísk univerzity boli dôvodmi, že z týchto uchádzačov sa 5 800 stalo študentmi 1. ročníka bakalárskeho štúdia.

Naším cieľom je nielen kvantita študentov na univerzite, ale aj kvalita vzdelávania, kvalita ich prípravy na profesijné pôsobenie. V tejto súvislosti veľkú dôveru vkladáme do činnosti garantov študijných programov. Ich postavenie a pôsobenie v procese vzdelávania považujeme za jedno z rozhodujúcich. Aj preto sme vydali smernicu upravujúcu ich práva a povinnosti pri realizácii nimi garantovaného študijného procesu. Kvalitu vzdelávania vnímame v úzkom kontexte a nadväznosti na výskumnú a tvorivú činnosť vo vede, technike aj umení. Máme záujem, aby sa do nej zapájali aj študenti formou študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Chceme, aby tejto činnosti bola na fakultách venovaná primeraná pozornosť aj po organizačnej stránke, ktorá je predpokladom porovnateľnej úrovne a kvality študentských prác v rôznych odboroch. Očakávame, že stimulom na zvýšenie zapojenosti študentov a zvýšenie úrovne študentskej vedeckej a odbornej činnosti bude aj univerzitný predpis, ktorý zaväzuje rektora, aby na základe návrhu dekana fakulty ocenil študenta aj vedúceho študentskej práce za najlepšiu študentskú prácu na fakulte.

Študentom našej univerzity však neponúkame iba kvalitné vzdelávanie. Naša starostlivosť je zameraná aj na ich úspešné uplatnenie v zamestnaní. Nezamestnanosť našich absolventov, ktorá je, mimochodom, najnižšia, približne tretinová v intervale percenta nezamestnaných absolventov slovenských univerzít ponúkajúcich vzdelávanie v technických odboroch, chceme znížiť činnosťou nášho novovzniknutého Centra kariérneho poradenstva, ktoré začalo rozvíjať svoju činnosť v apríli tohto roka. Služby centra začali využívať študenti všetkých fakúlt STU. Úspešných študentov za ich študijné výsledky, výsledky vo vedeckej a odbornej činnosti, ale aj za reprezentáciu univerzity v športových a umeleckých činnostiach budeme oceňovať podľa nových univerzitných pravidiel – Kriteérií udeľovania mimoriadneho štipendia na STU. Fondy týchto štipendií si fakulty cieľavedome budujú a prispejú do nich aj poplatky za nadštandardnú dĺžku štúdia.

Spomínané skutočnosti som uviedol na doplnenie všeobecne známych podmienok a možností štúdia a starostlivosti o študenta na našej univerzite. Na dopovedanie zopár štatistických údajov. Na štúdium do prvých ročníkov bakalárskeho, inži-

nierskeho a doktorandského štúdia podalo prihlášku takmer 15 000 uchádzačov. Celkovo na univerzite študuje 18 500 študentov. Z toho je približne 10 000 študentov bakalárskeho štúdia, 4 000 študentov inžinierskeho a 1 500 študentov doktorandského štúdia študujúcich dennou a externou formou a zvyšok študuje v iných formách štúdia.

Ak chceme udržať záujem o našu univerzitu, musíme študentom ponúkať popri kvalitných študijných programoch aj komfortné sociálne zázemie. Tu cítim značné rezervy v našej ponuke, najmä v Bratislave. Aj keď postupne investujeme vlastné zdroje do rekonštrukcie našich študentských domovov, ich kapacita a najmä kvalita ubytovania nespĺňa požadovaný štandard.

V oblasti vedy a techniky sa máme čím pochváliť. Veď celkovo sa na STU rieši takmer 800 projektov, zväčša výskumných, nechýbajú ani projekty zamerané na tvorbu učebných pomôcok, elektronickej podpory vzdelávacieho procesu, mobilít či iných rozvojových aktivít. Takmer tretina z nich sú projekty medzinárodnej spolupráce. V minulom roku STU získala štvrtinu z celého finančného objemu zahraničných grantov zo všetkých slovenských vysokých škôl. To sú výsledky mravcej každodennej práce mnohých našich kolegov, za čo im patrí vďaka. Sú to výsledky, ktoré radia univerzitu k medzinárodne uznávaným inštitúciám európskeho rozmeru.

V nasledujúcom období sa budeme musieť viac zamýšľať nad výberom aktivít aj zdrojov financovania. Naše výskumné kapacity už nie sú neobmedzené a je potrebné starostlivo zvažovať, na aké aktivity ich použijeme. STU participovala rôznymi formami na 30 zo 68 projektov štátnych programov výskumu a vývoja. To je tiež známka vysokej aktivity v rôznych výskumných združeniach a oblastiach. Úlohy štátnych programov v tomto roku končia a bude ich ťažké nahradiť inými finančnými zdrojmi.

Vo výskume bude potrebné výrazne viac sa zamerať na výzvy Agentúry na podporu výskumu a vývoja. Agentúra prešla transformáciou a v súčasnosti sa podľa nových pravidiel vyhodnocuje prvá všeobecná výzva. Je faktom, že záujem o tento typ projektov je veľký a že uspokojená bude možno len štvrtina projektov. To kladie zvýšené nároky na prípravu projektov, ich kvalitu a kvalitu riešiteľských kolektívov. Ale za snahu to stojí. Vyhodnocujú sa aj projekty zamerané na podporu ľudského potenciálu a popularizáciu vedy, ktorých začiatky očakávame v nasledujúcich mesiacoch, a projekty medzinárodnej spolupráce, ktoré sa, žiaľ, asi začnú až z rozpočtu budúceho roka.

Nový zákon otvára mnohé nové možnosti. Budeme veľmi starostlivo sledovať, ako ústredné orgány štátnej správy budú naplňovať sľuby o navrhnutí rozpočtu na podporu vedy a techniky, či nezostanú len v polohe formálnej deklarácie a či naozaj zvýšia objem finančných prostriedkov na vedu zo štátneho rozpočtu. STU plne podporuje program znalostnej ekonomiky, ten však musí byť aj reálne financovaný.

Mnohí pracovníci univerzity sa pustili do implementácie projektov Európskeho sociálneho fondu. Ide o približne 40 projektov zameraných na podporu terciálneho vzdelávania, zvyšovanie kvality ľudských zdrojov vo výskume a vývoji, ale aj v oblasti trhu práce. Žiaľ, problémy s financovaním týchto typov projektov nielen pretrvávajú, ale ďalej sa prehlbujú. Preto sme cestou univerzity a aj cestou Slovenskej rektorskej konferencie oslovili príslušných páňov ministrov s prosbou o urých-

lené riešenie vzniknutej situácie. Nefunkčnosť financovania nielenže ohrozuje realizáciu projektov, ku ktorým sme sa zaviazali, ale aj odčerpáva obrovské množstvo energie, ľudských zdrojov, a v poslednom rade aj financií. Snaha o sfunkčnenie finančných a informačných tokov pri finančnom riadení Európskeho sociálneho fondu sa

preto pre nás stáva – paradoxne – jednou z najvyšších priorit. Veľmi dôležitou oblasťou, ktorú v tomto akademickom roku musíme zavýšiť je akreditácia práv habilitovať docentov a inaugurovať profesorov na STU. Zo zákona vypršala platnosť predchádzajúcich akreditácií koncom minulého roka. Preto sme veľmi rýchlo vypracovali a podali žiadosti o nové akreditácie ihneď, ako to bolo možné. Hoci prvé práva sme získali už v priebehu leta minulého roku, k dnešnému dňu je akreditovaných len 59 odborov z celkového počtu 71 podaných žiadostí.

V uplynulom roku sme posilnili aj kvalifikačnú štruktúru. Bolo vymenovaných 21 nových docentov a prezident republiky vymenoval 9 pracovníkov univerzity za profesorov. Všetkým ešte raz úprimne gratulujem a dúfam, že v tomto roku budú nasledovať ďalší.

V oblasti spolupráce s praxou a posilňovaní väzieb s partnermi sme tiež zaznamenali pokrok. Formalizovali sme vznik Know-how centra ako celouniverzitného pracoviska. V rámci neho sme pokročili s aktivitami, ktoré majú systémový dosah na podporu prenosu poznatkov do praxe.

Transformovali sme Sieť high tech laboratórií a popredných výskumných pracovísk na Slovenskú technickú výskumno-inovačnú sieť STRINet. Tá sa v tomto roku otvorila aj pre subjekty mimo univerzity a v súčasnosti do nej vstupujú nielen výskumné pracoviská, ale aj inovatívne firmy. Cieľom siete je propagácia a následné komerčné využitie výsledkov výskumu a vývoja prostredníctvom portálu o výskumno-vývojových a inovatívnych pracoviskách.

Ďalšou oblasťou aktivít univerzity je zlepšenie informovanosti laickej verejnosti i podnikateľov o najnovších výsledkoch výskumu a inovácií. Zámer popularizácie vedy a techniky sa stal impulzom na vytvorenie redakcie Know-how centra ako systému aktívneho informovania podnikateľského prostredia a verejnosti o konkrétnych výsledkoch dosahovaných vo výskume a vývoji. Redakcia Know-how centra už vyškolila skupinu prvých redaktorov a nadviazala styk s médiami.

Na podporu medzinárodnej spolupráce sme za pomoci projektu Európskeho sociálneho fondu začali budovať SPIRIT portál – internetový portál s informáciami, kde a kedy možno získať financovanie projektov zo zahraničia, primárne orientovaný na Európsku úniu. Portál sa teší značnej obľube.

V roku 2006 sme rozšírili databázu informácií o domácich a zahraničných projektoch riešených na STU. Za základ sme zobrali Komplexný informačný balík a vytvorili sme databázu, ktorá okrem základných údajov obsahuje aj popis cieľov projektov, kľúčové slová a anotáciu v slovenskom a anglickom jazyku. Databáza je prístupná pre záujemcov prostredníctvom internetu na adrese www.knowhow.stuba.sk a in-

formácie o projektoch je možné získať aj pomocou internetových vyhľadávačov.

V uplynulom roku sme začali vytvárať jednotnú centrálnu databázu publikačnej činnosti pracovníkov univerzity s dodržaním nových platných pravidiel o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti. Informácie z centrálnej databázy publikačnej činnosti OLIB sú verejne prístupné na internete, čo zlepšuje viditeľnosť našich výsledkov v odbornej verejnosti. Zadané sú všetky publikácie za roky 2004 a 2005 a postupne sa naplňujú aj ďalšie roky dozadu. Je predpoklad, že v tomto roku budú doplnené publikácie pracovníkov STU za obdobie potrebné na komplexnú akreditáciu. Súčasne budú databázy Know-how centra slúžiť ako zdroj informácií pre Akademický informačný systém, ktorý je v súčasnosti zavádzaný do praxe.

V uplynulom roku sa podarilo urobiť ďalší krok aj v oblasti virtuálnej vedeckej knižnice STU. Ide o prístup k originálnym vedeckým prácam, vedeckým časopiseckým a knižným publikáciám širokého rozsahu odborov a vydavateľov. V spolupráci s Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského a MŠ SR sa podarilo doriešiť a sprístupniť Science Direct. Virtuálna knižnica umožňuje všetkým fakultám prístup do oveľa širšieho spektra informačných zdrojov.

Jedným z kľúčových rozvojových zámerov STU sa stal Univerzitný technologický inkubátor, ktorý má za cieľ podporovať vznik malých firiem, prednostne zameraných na oblasť techniky a inovácií. Bol vybudovaný z prostriedkov schémy PHARE – cezhraničnej spolupráce – s Rakúskom a zároveň bol najväčším projektom riešeným na STU. Po trištvrtoročnej činnosti sídli v inkubátore 9 novozaložených firiem a celková obsadenosť dosahuje 66 %. To je nadpriemerne dobrý výsledok v širokom okolí, vrátane Rakúska.

Problémy s financovaním inkubátora sa darí prekonávať navzdory výpadku financovania štátneho programu „research based spin-off“ Ministerstva hospodárstva. Manažmentu inkubátora sa podarilo získať tri projekty Európskeho sociálneho fondu, ako aj sponzorské dary, ktoré umožnia kryť podiel spolufinancovania. To umožní finančne prekryť obdobie do plnej finančnej samostatnosti prevádzky inkubátora.

Inkubátor však nie je zameraný len na poskytovanie priestorov začínajúcim podnikateľom. Cieľom je predovšetkým vytváranie podmienok na štart podnikania. Za týmto účelom sa rozbehli ďalšie projekty špecializované na poradenstvo firmám, ako aj na prípravu nového kola start-up programu InQb. V tomto roku sa podarilo nadviazať bližšiu spoluprácu s Bratislavským samosprávnym krajom. Ide o projekt „Inter Get Up“ na podporu rozvoja podnikania formou medzinárodnej súťaže inovatívnych podnikateľských plánov a zakladania firiem. Súťaž podnikateľských plánov vyvrcholí v novembri 2007.

Môžem z radosťou oznámiť, že STU získala generálneho partnera Univerzitného technologického inkubátora pre program podpory podnikania InQb 2006, a to Všeobecnú úverovú banku, ktorá podporila prevádzku inkubátora finančne. Počas Týždňa vedy v spolupráci s ďalšími partnermi zorganizujeme workshop zameraný na sieťovanie investorov rizikového kapitálu a inovatívnych začínajúcich podnikateľov pod názvom Invest Forum.

Zdá sa, že inkubátor priťahuje svojim poslaním čoraz viac inštitúcií, a ostáva nám veriť, že čoskoro s partnermi prekročíme hranicu kritickej masy.

V tomto roku sa pokúsime definovať vlastné riešenie zhodnocovania výsledkov výskumu, duševného vlastníctva univerzity – akýsi spätný tok financií. Myslíme si, že potenciál univerzity nedokážeme dostatočne náležite speňažiť. Sme presvedčení, že mnohé, najmä súkromné firmy majú z našich poznatkov ekonomický či iný benefit a univerzita nedostáva naspäť adekvátny podiel. Preto sa chceme pokúsiť nastaviť určité procesy, aby aspoň časť výdavkov vo výskume sa univerzite vrátila v podobe ekonomického zhodnocovania. Prvé kroky s týmto smerom sme už vykonali.

Len pred pár mesiacmi sa STU podarilo podpísať zmluvu so spoločnosťou Orange Slovensko o poskytovaní elektronickej komunikačnej služby „Hlasová Virtuálna Privátna Sieť“. Táto osobitná elektronickej komunikačná služba umožňuje poskytovať zvýhodnenú cenovú úroveň volaní a zvýšiť komunikačnú úroveň v rámci STU.

V akademickom roku 2006/07 nás čakajú náročné úlohy, ktoré sa budú týkať všetkých činností na univerzite. Mnohé činnosti, ktoré sme sa naučili vykonávať určitým spôsobom a vytvorili sme si stereotypy, budú vyžadovať zmenu prístupu, zmenu myslenia, zvýšenie zodpovednosti, precíznosť a dodržiavanie termínov. Týka sa to študentov, učiteľov, výskumných pracovníkov, pracovníkov administratívy, jednoducho nás všetkých na STU.

Začiatkom akademického roka spúšťame projekt Akademic-

kého informačného systému, ktorého cieľom je implementácia komplexného integrovaného informačného systému riadenia hlavných činností univerzity. Projekt sa realizuje v spolupráci s Mendelovou zemědělskou a lesníckou univerzitou v Brne, ktorá nám v rámci verejného výberového konania ponúkla z hľadiska nákladov a termínov najpriateľnejšie riešenie. Systém sa skladá zo šiestich modulov, ktoré sú vzájomne previazané a prístupné prakticky v každom mieste sveta cez www.stuba.sk. To znamená, že čo bolo limitované úradnými hodinami, neprítomnosťou, čakaním v rade, je možné vybaviť komfortne z ľubovoľného prístupového miesta na internet. Okrem toho sa v týchto dňoch začína s inštaláciou 45 kusov tzv. Instant Access Point-ov na frekventovaných miestach celej STU, kde bude rýchly prístup do systému takpovediac na ceste na prednášku, cvičenie...

Modul štúdií zabezpečuje komplexné riadenie ECTS kompatibilného štúdia a zapája všetkých účastníkov vzdelávania na STU – uchádzača, študenta, učiteľa, vedúceho katedry, študijné oddelenia, vedúcich pracovníkov fakúlt a univerzity. Súčasťou modulu je prijímacie konanie, elektronickej prihlášky,

štipendiá, financovanie štúdia, ako aj aplikácie pre správu ubytovania v študentských domovoch a prideľovanie ubytovania. Projekt je rozdelený na viacero etáp. Pilotnými fakultami sú FIIT, FEI a MTF, na ktorých od začiatku tohto akademického roka bude AIS v prevádzke. V druhej etape, s oneskorením troch mesiacov, bude AIS implementovaný na SJF, SvF, FCHPT a na FA STU. Rovnako sa budú podľa harmonogramu zavádzať jednotlivé moduly v dvoch sadách. S tým súvisí celý rad činností, ktoré vykonávajú na jednotlivých fakultách tzv. systémoví integrátori, pracovníci študijných oddelení, pracovníci CVT STU, ktorí absolvovali rozsiahle zaškolenia. Na implementáciu projektu dohliada Rada AIS, zostavená z odborníkov všetkých fakúlt, ktorá rieši problémy súvisiace s rozdielnymi požiadavkami fakúlt. Implementačné práce budú ukončené v máji 2007, keď sa začne etapa rozvoja systému na základe prvých skúseností z prevádzky.

V oblasti informačných technológií sa pokračovalo v skvalitňovaní dátovej „chrbtice“ STUNET. Postupne sa naplňujú úlohy, ktoré vyplývajú z auditu počítačovej siete na zložkách STU. Úlohy sú investične náročné, ale kvalitná počítačová sieť je základom všetkých našich činností. Predpokladáme, že na báze vlastného projektu sa nám prostredníctvom STUNETu podarí vo väčšom rozsahu rozvinúť na STU IP telefónne služby.

S počítačovou sieťou súvisí celý rad činností, ktoré sú ochranou pred útokmi zvonku i zvnútra, zabezpečujú ochranu užívateľov pred vírusmi, nežiaducou elektronickou poštou. Rovnako treba zabezpečovať v nepretržitej prevádzke chod zodpovedajúcich serverov STU.

V uplynulom roku bol vykonaný audit na zistenie aktuálneho stavu „narábania“ s informáciami na STU a v tomto roku sa postupne odstraňujú nedostatky vyplývajúce z bezpečnostného auditu. Bezpečnostný projekt STU má za úlohu zabezpečiť, aby na STU bolo nakladané so všetkými informáciami v zmysle právnych úprav.

Po určitom váhaní niektorých fakúlt v minulom období sa podarilo uviesť do života, teraz už naozaj na celej univerzite, elektronický knižničný systém OLIB, ktorý je oficiálnou databázou publikačnej činnosti na STU. Keďže systém pracuje na báze ORACLEu, rovnako ako AIS, budú tieto systémy previazané, aby sa informácie nevyskytovali duplicitne.

Vedenie STU sa veľmi vážne zaoberá oblasťou ľudských zdrojov na STU. Fakulty vytvorili internú systemizáciu funkčných miest profesorov, docentov a odborných asistentov ešte v roku 2002. Za základ systemizácie bola vtedy prijatá štruktúra študijných programov. Systemizácia sa postupne od roku 2003 uviedla na univerzite do života.

Analýzy v oblasti ľudských zdrojov, ako je kvalifikačná štruktúra, štruktúra funkčných miest, priemerný vek, nepedagogickí zamestnanci a odmeňovanie, upozorňujú, že priemerný vek vo všetkých kategóriách učiteľov sa zvyšuje. Predovšetkým je v tomto zmysle ohrozená kategória profesorov. Nie sú rezervy ani v kategórii docentov, lebo vekový rozdiel predstavuje necelých 5 rokov. Pozorujeme, že záujem o funkčné miesta obsadzované konkurzmi je takmer 1:1. Je to, samozrejme, vo veľkej miere spôsobené úrovňou platov v školstve v porovnaní s inými odvetviami, ako i požadovanou náročnosťou na kvalifikáciu. Prechodné východisko vidíme vo využívaní možnosti uzatvárať pracovný pomer na miesta hosťujúcich profesorov a docentov, ako to umožňuje zákon. Okrem

toho sa dajú na niektorých pracoviskách motivovať mladí ľudia na post doktorandských pobytov na univerzite.

Štruktúra pracovísk upozorňuje, že v oblasti prírodných vied, jazykov a telesnej výchovy máme veľmi silnú kapacitu, ktorá má už rámec samostatnej fakulty. Táto oblasť sa musí, či chceme alebo nechceme, riešiť smerom k „pritiahnutiu“ ďalších študentov na STU.

Systemizácia funkčných miest viazaná na študijné programy predpokladá, že všetky študijné programy sú obsadené študentmi. Problémom je stanoviť fixný limit počtu študentov v jednotlivých študijných programoch na univerzite. Čo keď sa na študijný program prihlási málo študentov? Univerzita je univerzitou preto, lebo pokrýva široký rozsah vedy a výskumu, a tým i vzdelávania. Je tiež jasné, že v malej krajine nie je pre prax potrebný rovnaký počet absolventov v každej špeciálnej oblasti definovanej študijným programom (a na STU ich máme 218). Prieskumy ukazujú, že absolventi si ťažko hľadajú uplatnenie v úzko špecializovanej oblasti vymedzenej študijným programom a uplatňujú sa v príbuznej oblasti, alebo len v odbore danom študovanou fakultou. Preto v prospech budúcnosti a istôt našich profesorov a docentov hovorí požiadavka zmenšiť počty študijných programov a špeciálne záujmy študentov riešiť v rámci voliteľných predmetov, semestrálnych projektov, bakalárskych a diplomových prác.

V oblasti kvalifikačnej štruktúry treba vynaložiť väčšie úsilie v kategórii odborných asistentov bez vedeckej hodnosti. Postupne sa to darí na fakultách presadzovať, ale celkom spokojní so stavom nie sme.

Predstavy o marketingu sú veľmi rôznorodé. Ak sa spýtate stovky marketingových odborníkov, dostanete stovku rôznych definícií. My chceme získať čo najviac študentov a na druhej strane získať zákazníkov pre našu vedu a výskum (tretí zdroj financovania). V tomto zmysle nechceme chápať študenta na STU ako zákazníka alebo dokonca klienta. Študent je pre nás člen univerzity ako každý z nás a z toho vyplýva i jeho zodpovednosť voči univerzite, ako to deklaruje v tradičnom akademickom sľube pri promócií.

Študenti, ktorých prijímame na STU, sú časťou populácie 18- až 19-ročných. Ak sa pozrieme na vývoj potenciálu uchádzačov o vysokoškolské štúdiu v SR, badáme dramatický pokles. Napríklad v roku 2010 bude o 20% menej 18-ročných ľudí na Slovensku, ako je dnes, a v roku 2020 to bude až o 40%. I napriek tomu, že počet verejných vysokých škôl sa za posledných 15 rokov zvýšil na 21 a pribúdajú aj súkromné školy, darí sa nám zvyšovať podiel prijatých študentov z celkovej populácie 18-ročných. V roku 1985 to boli 3%, teraz je to 5%. Trend počtu prijatých študentov na STU v silnej konkurencii iných škôl ukazuje, že sa nám darí počet zvyšovať v uvedenom období z cca 3 000 na 4 500 ročne. Nepriaznivé je, že trend úspešnosti štúdia sa zhoršuje z 80% na 30%, čo je alarmujúce. To sú dve výzvy pre univerzitný marketing. Musíme zistiť, prečo sa študenti rozhodujú pre STU a prečo je taký vysoký drop out.

V oblasti zahraničných vzťahov k rozvoju širokospektrálnej spolupráce STU so zahraničím prispieva 70 univerzitných dohôd o spolupráci s európskymi, ázijskými a americkými univerzitami, 55 dohôd uzavretých na úrovni fakúlt STU a 145 dohôd programu Európskej únie Socrates/Erasmus. Potenciál STU v zapájaní sa do riešenia medzinárodných projektov má pozitívny nárast čo dokladuje 193 medzinárodných

projektov riešených na fakultách a pracoviskách STU, z čoho 71 projektov je zameraných na oblasť vzdelávania a 122 projektov tvoria medzinárodné vedeckovýskumné projekty. V oblasti medzinárodných vzdelávacích projektov je najvyššia účasť na riešení projektov programu Európskeho sociálneho fondu – ESF (40 projektov) a programu Leonardo da Vinci (19 projektov). Vzdelávací projekt Socrates/Erasmus je typický vysokou angažovanosťou študentov a učiteľov. Študenti a učitelia všetkých fakúlt STU sa aktívne zúčastňujú na študijných pobytoch alebo pedagogickom pôsobení v zahraničných partnerských inštitúciách. Za obdobie rokov 1998 – 2006 v rámci projektu Erasmus vycestovalo na študentské mobility celkom 476 študentov a 69 učiteľov fakúlt STU a STU prijala na študijný pobyt 82 zahraničných študentov zo štátov Európskej únie.

V oblasti medzinárodných vedeckovýskumných projektov je najvyššia účasť na riešení projektov na základe medzivládnych dohôd (41 projektov), projektov 6. rámcového programu (više 30 projektov) a projektov 5. rámcového programu (17 projektov).

STU sa prostredníctvom svojich zástupcov aktívne podieľa na medzinárodnej spolupráci v rámci členstiev vo viacerých významných európskych či svetových organizáciách. Z úrovne STU je to už tradične Asociácia európskych univerzít (EUA – European Association of Universities) a z úrovne fakúlt treba spomenúť napríklad členstvo v ASME – American Society of Mechanical Engineers – alebo AESOP – Association of European Schools of Planning.

Na úrovni fakúlt zamestnanci aktívne pôsobia v medzinárodných organizáciách a združeníach či už na postoch predsedov, podpredsedov, členov komisií, členov výborov, alebo ako radoví členovia. STU má celkom 487 pracovníkov, ktorí sú individuálnymi členmi v najrôznejších technicky a vedecky orientovaných medzinárodných organizáciách, ako sú WEC – World Energy Council, IIA – International Information Academy UNESCO, IMEKO – International Measurement Confederation, CIRED – International Conference on Electricity Distribution, ISTCP – International Society for Theoretical Chemical Physics, ISIAQ – International Society of Indoor Air Quality and Climate, IFTMM – International Federation for the Theory of Machines and Mechanism.

Významným prvkom, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zahraničných vzťahov a pôsobí na ďalší rozvoj a upevňovanie medzinárodnej spolupráce STU, sú zahraničné pracovné cesty a prijímanie zahraničných hostí na pôde STU. STU napríklad

v roku 2005 vyslala 2 968 zamestnancov na zahraničné pracovné cesty a na pôde STU bolo prijatých 352 zahraničných hostí z celého sveta. Pomer týchto dvoch čísel nie je veľmi lichotivý.

Vzdelávacia a vedeckovýskumná inštitúcia, akou je STU, sa okrem vzdelávacích a vedeckovýskumných činností venuje aj príprave a realizácii rôznych odborných podujatí ako sú konferencie, kongresy, kurzy, letné školy, pracovné stretnutia, semináre, súťaže, sympóziá, školenia, tvorivé dielne a výstavy v spolupráci so svetovými alebo medzinárodnými inštitúciami. Napríklad v roku 2005 pripravili a zrealizovali fakulty a ostatné zložky STU 101 medzinárodných podujatí.

So stále narastajúcou konkurenciou vo vysokoškolskom vzdelávaní sa úmerne zvyšuje aj potreba prezentácie univerzity – jej možností, predností, výsledkov. Počas posledných rokov sme urobili niekoľko výrazných krokov vpred. Spomeniem len tie najvýznamnejšie:

- realizáciu prieskumu verejnej mienky o STU a aplikáciu jeho výsledkov v prospech lepšieho a efektívnejšieho zviditeľňovania univerzity, pričom samotný prieskum ukázal pozitívny obraz pôsobenia univerzity vo verejnosti, predovšetkým pokiaľ ide o kvalitu vzdelávania a medzinárodne uznávanú kvalitu študentov i absolventov,

- aktívnu prezentáciu špecializovaných pracovísk a ich činností v oblasti výskumu, know-how, transferu technických a technologických poznatkov a poskytovania inovatívnych služieb na komerčnej báze, vďaka čomu univerzita začala byť oveľa intenzívnejšie vnímaná odbornou verejnosťou i podnikateľskou sférou,

- vytvorenie nového internetového portálu STU ako virtuálnej formy prezentácie univerzity a jej fakúlt v jednotnom redakčnom systéme s možnosťou nepretržitej aktualizácie informácií na všetkých úrovniach a pracoviskách univerzity,

- rozpracovanie Corporate Identity a vytvorenie jednotného vizuálneho štýlu STU založeného na duálnej vizuálnej identite fakúlt s dominantnou prezentáciou univerzity ako celku, ako aj jeho ďalší rozvoj a implementácia v univerzitnom prostredí.

Rok 2007 sa bude niesť v znamení osláv 70. výročia vzniku našej alma mater, na ktoré sa už dnes pripravujeme. Je to skvelá príležitosť, ako čo najviac priblížiť výsledky našej, a predovšetkým tej vašej práce verejnosti – či už odbornej alebo laickej. Preto by mal prípravu všetkých aktivít a podujatí spájať základný cieľ – významnou mierou podporiť vnímanie STU ako najväčšej technickej vzdelávacej inštitúcie na Slovensku.

Skúsenosti z predchádzajúcich rokov z hľadiska zdrojov získaných z MŠ nie sú a neboli vždy dobré – osobitne v rokoch, keď dochádzalo k poklesu, resp. aj kráteniu už pridelených dotácií v priebehu roka. Napriek neustále klesajúcemu podielu financovania univerzity zo štátnych zdrojov však STU v posledných rokoch dosahuje pozitívne hospodárske výsledky, tie sú však často na úkor investovania do rozvoja, predovšetkým na úkor investovania do výskumu – bez výraznej investície do infraštruktúry výskumu však rozvoj možný nie je a vlastné zdroje STU nikdy nebudú také, aby nahradili funkciu štátu pri rozvoji STU ako verejnej vysokej školy. Ostáva len dúfať, že nová vláda správne nastaví financovanie slovenských univerzít – tak, aby sa výrazne finančne podporilo to, čo je schopné rozvoja, aby Lisabonský proces v podmienkach slovenských

univerzít nezostal len na papieri.

V oblasti investičnej výstavby sa v predchádzajúcom školskom roku zrealizovala a bola skolaudovaná jedna z rozhodujúcich rekonštrukcií Slovenskej technickej univerzity s cieľom získať malometrážne byty pre doktorandov a mladých zamestnancov STU, a to schátraného objektu Mýtina 28-34 s celkovým rozpočtovým nákladom 198 mil. Sk. Ďalej možno spomenúť rekonštrukciu ľahkoatletického štadióna na Mladej garde, kde sa zrealizoval tartan ako povrchová úprava bežeckej dráhy a jednotlivé sektory pre ľahkoatletické disciplíny za 31. mil. Sk. Chcem podotknúť, že v rámci Bratislavy je to druhá tartanová dráha po štadióne Interu.

Ďalej sa rekonštruovali objekty MTF v Trnave. Dôvodom na rekonštrukciu výmenníkových staníc tepla ŠD M. Uhra a Ťažkých laboratórií bola zmena vykurovacieho média z horúcej pary na horúcu vodu. Výmenníková stanica tepla v ŠD M. Uhra vrátane podružnej malej výmenníkovej stanice so vzduchotechnikou pre plaváreň bola zrekonštruovaná vo výške 14,4 mil. Sk.

Bola vypracovaná dokumentácia stavebného zámeru verejnej práce, ktorá sa týka výstavby objektu Fakulty informatiky a informačných technológií v lokalite Mlynská dolina. Dokumentácia bola prostredníctvom MŠ predložená Ministerstvu životného prostredia ako podklad na vykonanie štátnej expertízy stavebného zámeru.

V ďalšom období sa sústredíme na rekonštrukciu ŠD Mladost a ŠD na Dobrovičovej ul. Kapacita našich ŠD však nestačí a STU v budúcnosti určite bude musieť vybudovať nový, moderný študentský domov.

V minulom akademickom roku bola na STU zriadená Priemyselná rada, ktorá je zložená z významných predstaviteľov nášho priemyslu a významných inštitúcií. Oceňujeme, že členovia Priemyselnej rady STU aktívne pristupujú k zlepšovaniu pedagogického a výskumného chodu univerzity.

Z tohto miesta ďakujem všetkým sponzorom, podporovateľom vzdelávania a výskumu na STU, ako aj všetkým, ktorí sa pričínili o lepšie podmienky našej pedagogickej a vedeckej práce.

O práci Akademického senátu STU bude detailne hovoriť pán predseda AS STU. AS STU schválil v uplynulom akademickom roku celý rad významných noriem platných pre STU, ktoré podporujú jej univerzitný charakter. Študentská časť AS STU tiež prispela viacerými návrhmi na zlepšenie chodu univerzity.

Správna rada STU splnila všetky úlohy, ktoré jej vyplývajú z vysokoškolského zákona. Oceňujem aktívny záujem členov Správnej rady STU o riešenie našich problémov a ich pomoc pri ich riešení.

Vedenie STU dohodlo s Univerzitnou odborovou organizáciou v rámci kolektívneho vyjednávania predĺženie platnosti Kolektívnej zmluvy na STU do konca tohto kalendárneho roka. Chceme tým dosiahnuť, aby sa Kolektívna zmluva na STU dojednávala ihneď po zverejnení kolektívnej dohody a aby sa celý proces dostal do kalendárneho ročného rytmu. Spolupráca s UOO je dobrá a vzájomne prospešná. Chcem poďakovať za viaceré podnetné návrhy zo strany UOO, ktoré si vedenie STU osvojilo.

Vážené slávnostné zhromaždenie, koncom predchádzajúceho akademického roka sa uskutočnili voľby dekanov v akademických senátoch Fakulty architektúry a Materiálovotechno-

logickej fakulty. Do tejto funkcie boli zvolení Dr. h. c. prof. PhDr. Ľudovít Petránsky, DrSc., na FA a prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík na MTF. Dovoľte mi poďakovať sa odstupujúcim pánom dekanom – prof. Ing. arch. Petrovi Gálovi, CSc., a prof. Ing. Jozefovi Sablikovi, CSc., – a zaželať im veľa síl a zdraru v ďalšej vedeckej a pedagogickej činnosti, a súčasným pánom dekanom popriať veľa úspechov v ich novej funkcii. V akademickom roku 2006/2007 sa uskutočnia voľby rektora a dekanov ďalších štyroch fakúlt univerzity. Verím, že prebehnú v dôstojnom rámci, ktorý prislúcha takej významnej univerzite, akou je STU. Ako som už spomenul, v roku 2007 si budeme pripomínať 70. výročie založenia univerzity. Dovoľujem si našu akademickú obec požiadať, aby sa všetky pripravované akcie v budúcom roku niesli v znamení tohto výročia. Zároveň ma teší, že Materiálovotechnologická fakulta v tomto roku oslavuje 20. a Fakulta architektúry 30. výročie svojho vzniku. Vážim si úspechy, ktoré obidve fakulty dosiahli vo vedeckej a výchovno-vzdelávacej oblasti. Záverom želim všetkým pedagógom našej univerzity úspešné zvládnutie pedagogického procesu, výskumným pracovníkom veľa invencie a ostatným pracovníkom veľa síl v ich zodpovednej práci. Študentom prajem, aby získali veľa nových poznatkov potrebných pre ich budúce povolanie, aby úspešne zvládli nastávajúci akademický rok. Zvlášť vítam na pôde STU našich prvákov bakalárskeho štúdia. Vyzývam ich, aby boli vytrvalými študentmi a rýchlo sa adaptovali na vysokoškolský rytmus štúdia. Všetkým vám prajem úspešný akademický rok 2006/2007.

PRÍHOVOR MINISTRA ŠKOLSTVA SR JÁNA MIKOLAJA

Vaša Magnificencia, Spektabilita, Honorabilita, cives academici, milí študenti, vážení hostia,

som rád, že som sa dnes ocitol medzi vami a práve na tejto vysokej škole môžem ako minister školstva slávnostne otvoriť nový akademický rok. Mnohé oblasti života našej spoločnosti nadobudli v európskom kontexte širší rozmer. Objavili sa nové možnosti, výzvy i perspektívy. Výchova a vzdelávanie národa sa stávajú základným prostriedkom jeho ďalšieho rozvoja a rozhodujúcou podmienkou úspešnej adaptácie v integrujúcom sa priestore. Základné ciele súčasnej európskej politiky v oblasti vysokoškolského vzdelávania spočívajú najmä vo formulácii kľúčových kompetencií, v podpore mobility, vo vývoji európskeho kvalifikačného rámca a vo vzájomnej kompatibilite národných vzdelávacích systémov. Vláda SR si uvedomuje, že najmä vzdelávanie má nepopierateľne pozitívne efekty na ekonomiku štátu, na jeho hospodársky rast, na rozvoj sociálnej dimenzie, ako aj na kvalitu života. Plne akceptuje fakt, že vzdelávanie významne pomáha pri riešení rozvoja miestnej zamestnanosti, pri oživovaní rozvojných aktivít obcí a podpore mobility pracovných síl.

Jedným z cieľov Prioritných úloh Ministerstva školstva SR na roky 2006 – 2010, ktoré vyplývajú z Programového vyhlásenia vlády SR, je okrem iného aj skvalitnenie rozhodujúcich oblastí vysokého školstva. Pripravuje sa novela zákona o vysokých školách, ktorá by mala výraznejšie pomôcť stále lepšiemu rozvíjaniu a napredovaniu vysokoškolského vzdelávania. Čoraz viac sa dostáva do popredia aj otázka rozvoja vedy a techniky. Je dôležité podporovať vznik unikátnych pracovísk výskumu a vývoja, tzv. centier excelentnosti. Potrebne je tiež popularizovať vedu v spoločnosti, podporovať projekty s reálnymi výstupmi do spoločenskej a hospodárskej praxe a rozvoj bilaterálnej spolupráce v oblasti vzdelávania najmä s krajinami EÚ.

Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – Lisabonská stratégia – stavia na poznatkovej spoločnosti a trhu práce. Dlhodobá konkurencieschopnosť Slovenska sa dá zabezpečiť len uskutočnením nevyhnutných štruktúrálnych reforiem a vytváraním podmienok pre rozvoj tzv. znalostnej ekonomiky. Inak povedané, Slovensko sa musí stať nielen znalostnou ekonomikou, ale aj znalostnou spoločnosťou. Je dôležité, aby na takýto typ spoločnosti bol pripravovaný občan v systéme vzdelávania. Takto vybavený človek bude schopný v každodennom živote kriticky myslieť, analyzovať spoločenské javy a pružne reagovať na zmeny potrieb na trhu práce.

Vysokoškolské prostredie poskytuje poslucháčom široký priestor na zapájanie sa do výskumnej činnosti katedier prostredníctvom študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Závažná sa štúdiom vybraných predmetov v cudzom jazyku, kladie sa dôraz na počítačovú gramotnosť. Študenti majú voľný prístup do počítačových laboratórií a na internet, majú možnosť získať Európsky certifikát počítačovej gramotnosti.

Súčasnú reformy vo vysokom školstve a proces začleňovania sa do európskeho vzdelávacieho, výskumného a inovačného priestoru sú možnosťou, ako posilniť proces spolupráce vysokých škôl a zástupcov zamestnávateľských a podnikateľských subjektov. V priebehu posledných rokov bolo organizovaných viacero podujatí s cieľom akcelerovať dialóg vysokých škôl so zamestnávateľskými a podnikateľskými subjektmi. Ich účelom bolo posilniť a inovovať vzťahy medzi vysokoškolským vzdelávaním, hospodárskou praxou a ostatnými zložkami spoločnosti.

V duchu modernej doby dokázala i Slovenská technická univerzita svižne zareagovať na prítomnosť zahraničných investícií,

rozvíjajúci sa automobilový priemysel i nástup najnovších technológií. Dôkazom toho je rastúci záujem partnerov z výroby a podnikateľskej praxe, ako aj neustále sa zintenzívňujúca medzinárodná spolupráca. Svojimi aktivitami i vy prispievate na poli vedeckého výskumu a vzdelávania k rozvoju znalostnej ekonomiky. Svedčí o tom aj fakt, že Slovenská technická univerzita získala v roku 2005 spomedzi

všetkých verejných vysokých škôl najvyšší podiel grantov z Vedeckej grantovej agentúry MŠ SR a SAV (VEGA). Teší ma, že vaša alma mater pripravuje odborníkov pre neustále sa rozrastajúci trh práce. V predchádzajúcom roku získalo diplomy vašej univerzity 2 042 študentov v prvom stupni vysokoškolského štúdia, 1 909 absolventov v druhom stupni vysokoškolského štúdia a 117 doktorandov.

Rovnako možno oceniť intenzívny výskum pracovísk univerzity orientovaný na perspektívne smery, ako sú napr. technológie informačnej spoločnosti, udržateľné zdroje a ich rozvoj či biotechnológia a biokompatibilita.

Milí študenti,

verím, že ste si zvolili dobrú univerzitu, správnu fakultu a zaujímavý študijný program. Treba sa od prvých dní zamyslieť, čím sa chcete profesionálne stať, čo chcete dosiahnuť počas vysokoškolského štúdia a ktorým smerom by ste sa radi profilovali. Potom môžete lepšie, cieľavedomejšie využiť všetko, čo vám univerzita ponúka. Závisí predovšetkým od vás, ako využijete podmienky a možnosti katedier, fakúlt a celej univerzity, aby ste úspešne ukončili svoj stupeň vysokoškolského štúdia, pokračovali v štúdiu ďalej a začlenili sa do spoločenského života.

Dovoľte, aby som vám, študentom, poprial v novom akademickom roku mnoho študijných úspechov a vašim pedagógom spokojnosť a šťastie v profesionálnom i osobnom živote.

PRÍHOVOR PREDSEDU AKADEMICKÉHO SENÁTU STU MILANA ŽALMANA

Vážení pán rektor, váženy pán minister školstva, vážená akademická obec Slovenskej technickej univerzity, milí hostia, dámy a páni,

dovoľte mi, aby som sa vám prihovril pri príležitosti otvorenia nového akademického roka, zhodnotil činnosť akademického senátu Slovenskej technickej univerzity za

tretí rok jeho funkčného obdobia a súčasne načrtnol úlohy, ktoré senát čakajú v poslednom roku funkčného obdobia.

Akademický senát STU v uplynulom akademickom roku v oblasti legislatívnej činnosti venoval pozornosť predovšetkým úpravám vnútorných noriem.

Na zasadnutí akademického senátu v októbri 2005 sme schválili Organizačný poriadok Know-how centra STU, novelu Štatútu Fakulty chemickej a potravinárskej technológie a na zasadnutí v novembri 2005 Dodatok č. 1 k Štatútu STU. Veľmi dôležité dokumenty – Študijný poriadok STU a Štipendijný poriadok STU akademický senát schválil v máji 2006.

K predloženým vnútorným predpisom patrili aj Organizačný poriadok Rektorátu STU, ktorý AS prerokoval v apríli 2006 s pripomienkami.

Špecifickou legislatívnou činnosťou senátu bolo schvaľovanie

vnútorných noriem zaoberajúcich sa voľbami kandidáta na rektora na obdobie 2007 – 2011, a to:

- Volebný poriadok pre voľby kandidáta na rektora a spôsob prijatia návrhu na jeho odvolanie, Príloha č 6 Štatútu STU,
- Interné pravidlá volieb kandidáta na funkciu rektora STU v Bratislave na obdobie 2007 – 2011,
- Harmonogram volieb kandidáta na funkciu rektora STU v Bratislave na obdobie 2007– 2011.

Volebný poriadok z roku 2003, ktorý je prílohou platného Štatútu STU, zostáva nezmenený a ostatné normy sa prakticky aktualizovali len časovo. Pri tejto príležitosti si dovoľím akademickej obci pripomenúť, že návrh kandidáta na rektora môže navrhovateľ odovzdať volebnej komisii najneskôr do 30. 9. 2006 do 14.00 hodiny. Akademické senáty fakúlt podávajú návrh kandidáta formou výpisu uznesenia AS fakulty. Návrh kandidáta na rektora v zmysle platných pravidiel môžu podať aj členovia AS STU.

Volebná komisia zabezpečí zhromaždenie akademickej obce STU, na ktorom kandidáti uvedení na listine kandidátov oboznámia zhromaždenie so svojím volebným programom a v rámci verejnej rozpravy odpovedia na otázky prítomných členov akademickej obce. Zhromaždenie sa uskutoční 17. októbra 2006 o 14.00 hodine v tejto aule. Na toto stretnutie si vás dovoľujem už dnes pozvať.

Voľby kandidáta na rektora STU na obdobie rokov 2007 až 2011 sa uskutočnia na zasadnutí AS STU dňa 30.októbra 2006 o 14.00 hodine.

Vážená akademickej obec,

okrem volieb kandidáta na rektora nás v tomto akademickom roku čakajú aj voľby členov AS STU. V súvislosti s tým sme listom požiadali Ministerstvo školstva Slovenskej republiky o interpretáciu počtu funkčných období vyplývajúcej zo zákona 528/2003. Žiadosť súvisela s blížiacou sa voľbou akademických funkcionárov – prorektorov a prodekanov a voľbou nových akademických senátov. Nakoľko odpoveď z ministerstva školstva vlastne len citovala zákon, požiadali sme o objasnenie JUDr. Fabianovú. Akademický senát akceptoval právny názor JUDr. Fabianovej. Na objasnenie uvádzam: Rektor a dekan môžu byť zvolení najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach. Z ustanovenia § 111 ods. 4 vyplýva, že funkčné obdobie rektora a dekanov, ktorí boli ustanovení do funkcie pred účinnosťou zákona č. 131/2002 Z. z. sa na účely zákona 131/2002 Z. z. započítava ako funkčné obdobie v príslušnej akademickej funkcii.

Zákon neupravuje započítavanie funkčného obdobia prorektorov, prodekanov a členov akademických senátov. Prorektori, ktorí nastupovali v čase platnosti nového zákona, nastupovali do svojho prvého funkčného obdobia, predchádzajúce obdobie vo funkcii sa nezapočítava. Funkčné obdobie členov akademického senátu upravuje iba novela zákona č. 528/2003 Z. z., ktorá stanovuje dve funkčné obdobia. Z toho vyplýva, že členovia AS STU vykonávajúci funkciu v súčasnosti môžu byť zvolení na ďalšie funkčné obdobie.

Akademický senát sa každoročne viackrát zaoberá schvaľovaním rozpočtu STU.

Rozpočet STU na rok 2006 – časť rozdelenie dotácie z MŠ SR – schválil senát v apríli a 1. úpravu dotácie zo strany minister-

stva v máji 2006. Metodika rozdelenia dotácie STU na jednotlivé súčasti sa realizovala v súlade s metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám, ktorú spracovalo MŠ SR.

Oproti predchádzajúcemu roku je metodika ministerstva školstva zmenená. Medzi zásadné zmeny, ktoré mali výrazný dosah na rozdelenie dotácie medzi vysoké školy v rámci rezortu a následne aj medzi súčasťami STU, patrili:

- zvýšenie podielu rozdeľovania dotácie na mzdy na pod-programe vzdelávanie podľa kvality vedecko-výskumnej činnosti,
- zavedenie kritéria publikačnej činnosti a počtu absolventov externej formy doktorandského štúdia do hodnotenia vedecko-výskumnej činnosti,
- zavedenie špecifického spôsobu napočítavania časti dotácie pre vysoké školy s umeleckým zameraním.
- zrušenie tzv. redukovaného prepočítaného počtu študentov,
- zvýšenie podielu dotácie na tovary a služby pridelovaného podľa výkonu vo vzdelávaní,
- pridelovanie dotácie na mzdy a odvody pre študentské domovy aj podľa počtu lôžok obsadených študentmi.

Pri rozdeľovaní dotácie STU na súčasti sa publikačná činnosť zohľadnila až následne, po úprave dotácie z úrovne ministerstva školstva v máji 2006.

Pridelená dotácia z Ministerstva školstva Slovenskej republiky sa však bude ešte v priebehu roka upravovať z dôvodov pre-rozdelenia dotácie medzi vysokými školami podľa počtu študentov k 31. októbru 2006.

V súvislosti s diskusiou o delení dotácie na rok 2006 akademický senát STU upozornil listom Ministerstvo školstva SR na skutočnosť, že ministerstvo nedodržalo metodiku delenia v dvoch bodoch:

1. Nezhľadnilo osobitný nápočet dotácie pre FA STU, týkajúci sa špecifik pre umelecké vysoké školy, napriek tomu, že študijný program dizajn bol zaradený medzi umelecké odbory,
2. nezhľadnilo špecifiká započítavania rozdielneho koeficientu u časti študentov Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v súvislosti s transformáciou štúdia na FEI STU.

V akademickom senáte sú jednou tretinou zastúpení naši študenti. Študentská časť AS STU venovala pozornosť predovšetkým tvorbe Štatútu rady ubytovaných študentov. Ubytovací poriadok STU, ktorý bol schválený ešte v roku 2005 čaká na svoje uplatnenie v praxi. Ďalej študentská časť AS STU úspešne realizovala voľby do Študentskej rady vysokých škôl SR.

Študentská časť senátu STU prostredníctvom svojich členov zaujímala stanoviská najmä k problémom, ktoré sú spojené so sociálnymi a študijnými záležitosťami študentov, a to

- analýze subjektov pôsobiacich v Študentských domovoch a jedálňach STU,
- analýze výšky poplatkov za ubytovanie a dôvodmi ich zvýšenia,
- prevádzke informačných technológií v študentských domovoch STU.

Z diskusie na uvedenú tému vyberám otázku, ktorú položili študenti rektorovi, a ktorá je aktuálna aj teraz: prečo do subjektov patriacich do Študentských domovov a jedální STU nepatria aj študentské domovy Materiálovotechnologickej fakulty STU so sídlom v Trnave?

Vstupom do posledného roka funkčného obdobia sa budeme zaoberať aj modelom kreovania akademického senátu v novom funkčnom období 2007 – 2011.

Jednou z tém na diskusiu by malo určite byť posúdenie súčasného konfederatívneho modelu akademického senátu univerzity a hľadanie nového univerzitného modelu. Podobne treba otvoriť aj otázku, či počet akademických funkcionárov univerzity musí byť odvodený od počtu fakúlt.

Dôležitým prvkom vo vývoji univerzity je formulácia spoločných univerzitných cieľov. Tie by mali byť predovšetkým vyjadrené v dlhodobých programoch rozvoja univerzity. Akademický senát STU aj do budúceho volebného obdobia bude pripravený spoločne hľadať a vytvárať podmienky na vznik a realizáciu rozvojových univerzitných projektov.

AS STU sa na záver funkčného obdobia zameria predovšetkým na

- realizáciu volieb kandidáta na funkciu rektora STU v Bratislave na obdobie 2007 – 2011
- realizáciu volieb členov akademického senátu STU na obdobie 2007 – 2011
- hodnoteniu plnenia dlhodobého zámeru rozvoja STU za funkčné obdobie 2003 – 07
- správe o činnosti akademického senátu STU za funkčné obdobie 2003/07

Možno konštatovať, že akademický senát STU, ako samostatný akademický orgán, má svoje nezastupiteľné miesto v riadení univerzity. Je dôležité, aby do ďalšieho funkčného obdobia akademická obec univerzity vybrala vhodných iniciatívnych kandidátov, ktorí budú pokračovať v aktívnej politike akademického senátu.

Vážené dámy a páni,

na záver sa patrí vysloviť poďakovanie vedeniu univerzity za zodpovedný prístup v spoločnom snažení realizovať strategické zámery rozvoja univerzity, ako aj členom akademického senátu STU za ich aktívnu a obetavú prácu.

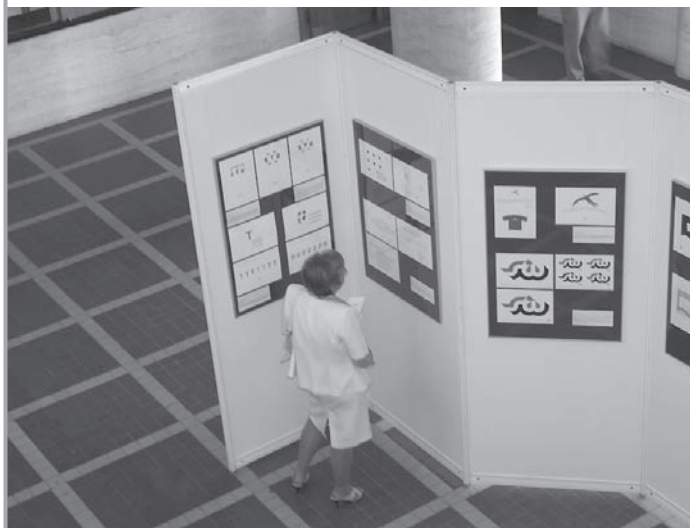
Dovoľte mi popriať akademickému obci STU veľa úspechov v novom akademickom roku 2006/07.

Súčasťou otvorenia akademického roka bola aj inaugurácia dekana Fakulty architektúry Dr. h. c. prof. PhDr. Ľudovíta Petráskeho, DrSc., a dekana Materiálovotechnologickej fakulty prof. Dr. Ing. Olivera Moravčíka.

Na záver slávnostného ceremoniálu si prítomní mohli prehliadnúť výstavu súťažných návrhov na logo STU.

Spetrením podujatia bolo vystúpenie umeleckého súboru Technik.

Stratégia Európy spočíva vo vedomostiach a nových technológiách

Pri príležitosti otvorenia akademického roka na Slovenskej technickej univerzite sa konala tlačová konferencia, na ktorej rektor STU Vladimír Bálež a konateľ spoločnosti Central European Park for Innovative Technologies (CEPIT) Axel Albrecht v prítomnosti primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského podpísali memorandum o spolupráci oboch inštitúcií. Cieľom tejto spolupráce bude vybudovať v bratislavskom regióne moderný technologický inštitút, ktorý by mal garantovať priamy kontakt vedy a výskumu s praxou a vytvoriť príležitosť na uplatnenie vedcov a výskumných pracovníkov z našej univerzity, ale aj z iných výskumných inštitúcií.

Prítomní novinári uvítali, že v priestoroch nového technologického parku získa Bratislava tak potrebné kongresové centrum.

Technologický inštitút (Danube Institute of Technology) sa začne stavať na budúci rok v mestskej časti Bratislava-Vajnory. Predpokladaná doba výstavby celého technologického parku vo Vajnoroch je minimálne 8 rokov. Takýto veľký projekt by, samozrejme, nemohol existovať bez podpory mesta. Podľa vyjadrenia A. Ďurkovského hlavné mesto jednoznačne podporuje tento projekt ako jeden zo stabilizačných faktorov z hľadiska perspektívneho vytvárania dostatku pracovných príležitostí nielen pre Bratislavu, ale aj pre celý región. Pribeh tlačovej konferencie je prístupný na internetovej adrese www.infonet.tv

Iva Šajbidorová

Medzinárodná spolupráca

S cieľom podporiť spoluprácu slovenských a amerických vysokých škôl navštívil našu univerzitu viceprezident Texaského medzinárodného vzdelávacieho konzorcia Dr. Ronald Aqua, PH.D. V oblasti vzdelávania má mnohoročné skúsenosti, a preto ho ako odborníka zaujímal systém financovania vysokoškolského vzdelávania na Slovensku, zodpovednosť a kompetencie riadiaceho manažmentu univerzity, uplatňovanie znalostnej ekonomiky a pod. Ťažiskom jeho záujmu bola spolupráca našej univerzity s podnikateľským sektorom na Slovensku, ale aj v zahraničí, najmä v Spojených štátoch. Ponúkol sprostredkovanie kontaktov s vedeckými tímami a so súkromným sektorom, čo by aj im mohlo pomôcť získať kvalifikovaných odborníkov pre svojich prípadných investorov

Iva Šajbidorová

Princípy etiky vysokoškolských pedagógov

Vysokoškolský zákon určuje, že garantom študijného programu v druhom a treťom stupni vzdelávania musí byť profesor. Na Slovensku nie je ojedinelým javom, že niektorí profesori robia garantov na viacerých školách súčasne. Slovenská rektorská konferencia preto prijala Etický kódex správania ako súhrn pravidiel, podľa ktorých by sa mali riadiť pedagógovia vysokých škôl.

ETICKÝ KÓDEX ZAMESTNANCOV VYSOKÝCH ŠKÔL

My zamestnanci vysokých škôl Slovenskej republiky v úsilí zvýšiť dobré meno týchto vrcholných vzdelávacích, výskumných a umeleckých ustanovizní, ktoré poskytujú vysokoškolské vzdelanie v bakalárskom, inžinierskom/magisterskom, doktorskom a doktorandskom štúdiu pre spoločenskú

i hospodársku prax, sa týmto etickým kódexom zaväzujeme, že vo svojej činnosti budeme dodržiavať ním stanovené zásady:

1. Naša činnosť je založená na dodržiavaní a plnom rešpektovaní princípov humanizmu, slobody a demokracie.
2. Svoje pedagogické, vedecko-výskumné, akademické a iné pracovné povinnosti, ktoré nám vyplývajú z pracovnej zmluvy, si plníme čestne a zodpovedne a na vysokej profesionálnej úrovni.
3. Udržiavame si svoju nezávislosť a slobodu rozhodovania s ohľadom na odborné záujmy ostatných zamestnancov, poslucháčov, spolupracujúcich organizácií, sponzorov a pod.
4. Svojím správaním spoluvytvárame atmosféru vysokej pracovnej a spoločenskej morálky na pracovisku a prispievame tak k formovaniu zodpovedajúcich medziľudských vzťahov nielen s kolegami, ale aj s poslucháčmi našej vysokej školy.
5. Počas celého výkonu práce sa správame tak, aby naše konanie bolo v súlade so základnou funkciou vzdelávacej a vedecko-výskumnej inštitúcie:
 - využívame možnosť akademickej pôdy na slobodné a objektívne odovzdávanie svojich vedeckých, odborných a pedagogických poznatkov a znalostí rešpektujúc právo na vzdelanie a informácie našich poslucháčov,
 - vo vzťahu k poslucháčom, verejnosti i kolegom sa správame s úctou a dôstojnosťou, rešpektujúc rovnaké práva pre všetkých bez rozdielu rasy, národnosti, pohlavia, veku a vierovyznania,
 - celou svojou profesionálnou činnosťou vytvárame priestor na rozvoj kreatívneho prístupu poslucháčov k štúdiu a k využitiu získaných vedomostí a zručností v praxi,
 - zverené duchovné, materiálne a finančné prostriedky nezneužívame na účely vlastného obohacovania sa ani na poškodzovanie verejného záujmu a záujmu vysokých škôl,
 - využívame fond pracovného času tak, aby všetky aktivity, ktoré v ňom uskutočňujeme, v plnom rozsahu korešpondovali s pracovnou náplňou a pracovnou zmluvou, ktorú sme individuálne uzatvorili so zamestnávateľom,
 - všetky mimopracovné aktivity realizujeme až po odpracovaní pracovnej doby, ktorú nám individuálne ukladajú pracovné zmluvy uzatvorené so zamestnávateľom.
6. Vo vzťahu k domácej i zahraničnej vedeckej a pedagogickej komunite sa správame korektne, uznávame pravidlá právnej ochrany autorského práva a duševného vlastníctva a dbáme na dobré meno vysokých škôl, ktoré reprezentujeme.
7. O svojich mimopracovných aktivitách, ktoré môžu spôsobiť konflikt záujmov, vopred informujeme zamestnávateľa.
8. Výsledky získané v pedagogickej, výskumnej, umeleckej, odbornej, a ostatnej činnosti, ktoré vznikli na pôde vlastnej vysokej školy, budeme chrániť pred zneužitím a neposkytneme ich tretím osobám bez náležitej ochrany duševného, prípadne aj hmotného vlastníctva.
9. Sme si vedomí, že správaním, ktoré nie je v súlade so zásadami uvedenými v tomto etickom kódexe, poškodzujeme záujmy vlastnej vysokej školy, ako aj morálnu a spoločenskú prestíž vysokoškolského učiteľa, resp. zamestnanca vysokej školy.
10. Pravidelnou kontrolou plnenia etického kódexu pri komplexnom hodnotení pracovného výkonu chceme docieľať, aby sa jeho zásady stali prirodzenou súčasťou nášho správania a aby sme takýmto spôsobom reprezentovali tieto významné inštitúcie vzdelanosti, vedy a kultúry národa.

Kolégium rektora STU informuje

Kolégium rektora STU rokovovalo 7. septembra 2006. Témy rokovania boli:

Hlavné úlohy vedenia STU pre zimný semester akademického roka 2006/07. Rektor STU V. Bálež predniesol zoznam hlavných úloh vedenia, ktoré nás čakajú v jednotlivých oblastiach života univerzity v zimnom semestri akademického roka 2006/07.

Informácia o stave študentov zapísaných do 1. ročníka bakalárskeho a inžinierskeho štúdia na fakultách STU. Prorektor J. Kalužný informoval o počtoch študentov prihlásených a zapísaných do 1. ročníka bakalárskeho a inžinierskeho štúdia v dennej aj externej forme štúdia. Počty ešte nie sú konečné, lebo na viacerých fakultách STU ešte nebolo ukončené druhé kolo prijímacích pohovorov. **Priebežná informácia o stave implementácie AIS na STU.** KR STU prerokovalo predložený písomný materiál obsahujúci podrobné informácie týkajúce sa

implementácie AIS na troch pilotných fakultách STU, budovania IT kioskov (zlepšenie prístupu študentov STU na internet), výroby študentských preukazov. Na ich vyriešenie KR STU uložilo konkrétne úlohy. Zavedenie nového AIS na ostatných štyroch fakultách STU je plánované od 15. 11. 2006.

Postupnosť krokov v súvislosti s uvedením nového loga STU. Prorektor R. Špaček predložil písomný materiál s konkrétnymi termínmi pre jednotlivé kroky zavedenia nového loga STU do života. Po slávnostnom otvorení akademického roka 2006/07 bola predaulou Dionýza Ilkoviča výstava návrhov na nové logo STU, ktoré sa v súťaži dostali do užšieho výberu. Víťazný návrh loga je umiestnený na internetovej stránke STU.

*Pavel Timár
vedúci úradu rektora*

Vedenie STU informuje

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 7. a 27. septembra 2006. Okrem tém, ktorými sa zaoberalo KR STU, sa prediskutovalo:

Návrh výšky poplatku za ubytovanie v zrekonštruovanom objekte STU Vazovova-Mýtina. Vedenie STU rozhodlo, že tento objekt bude pod správou ŠDaJ STU. Preto sa Ing. F. Hulík, riaditeľ ŠDaJ STU, zúčastní na kolaudácii objektu. Vedenie STU ho požiada o vypracovať materiál týkajúci sa výšky poplatkov za ubytovanie v zrekonštruovanom objekte v zmysle pripomienok z rokovania a predložiť aj návrh pravidiel na prideľovanie ubytovania v tomto objekte.

Správa o mimoriadnych štipendiách v akademickom roku 2005/06. Prorektor J. Kalužný predložil písomný materiál, ktorý obsahoval stav v udeľovaní mimoriadnych štipendií priznávaných fakultami aj rektorom STU. Diskusia sa týkala prijateľnosti zvolených kritérií pre takéto štipendiá, ako aj oceňovania študentov v rámci ŠVOČ. Kvestorka STU upozornila, že financie vyčlenené

na mimoriadne štipendiá na akademický rok 2005/2006 je potrebné vyčerpať najneskôr do konca roka 2006.

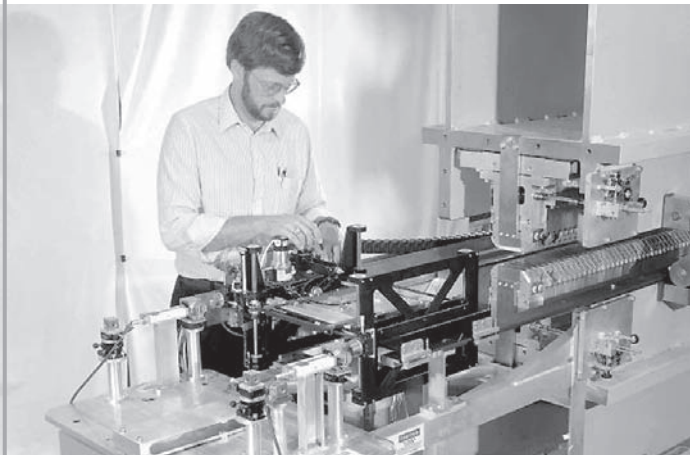
Stav prípravy výstavby FIIT STU. Rektor V. Bálež informoval, že projekt výstavby FIIT STU je v procese posudzovania štátnymi orgánmi. Konečné stanovisko ešte nemáme.

Príprava Týždňa vedy na STU. V rámci Týždňa vedy v SR pripravuje naša univerzita *Týždeň vedy na STU* (20. – 26. 11. 2006). Pôjde o dve celouniverzitné podujatia orientované na výskum a zhodnocovanie výsledkov vedy a výskumu. Okrem toho sa uskutoční asi 20 menších aktivít organizovaných fakultami.

Inštitucionálne hodnotenie STU Európskou asociáciou univerzít. Prorektor J. Kalužný predložil písomný program druhej, záverečnej návštevy evalvačného tímu EAU, ktorá sa uskutoční v dňoch 22. – 25. 10. 2006. Požadované materiály boli členom evalvačného tímu včas odoslané.

*Pavel Timár
vedúci úradu rektora*

Magnetické meranie 2006

Ilustračné foto: Ernest Orlando Lawrence Berkeley National Laboratory.

Magnetické meranie 2006 je konferencia, ktorá sa organizuje každé dva roky alternatívne na Slovensku a v Česku. Tohtoročné podujatie sa uskutočnilo na FEI STU a v Liptovskom Mikuláši od 20. do 23. septembra. Konferencia poskytuje vedcom a inžinierom predovšetkým (ale nielen) z Európy možnosť výmeny poznatkov a skúseností najmä z oblasti merania a metrológie magnetických veličín, skúmania magnetických vlastností látok a z oblasti aplikovaného magnetizmu. Usporiadateľom bola Katedra teoretickej a experimentálnej elektrotechniky FEI STU.

*Leopold Böttcher
FEI STU*

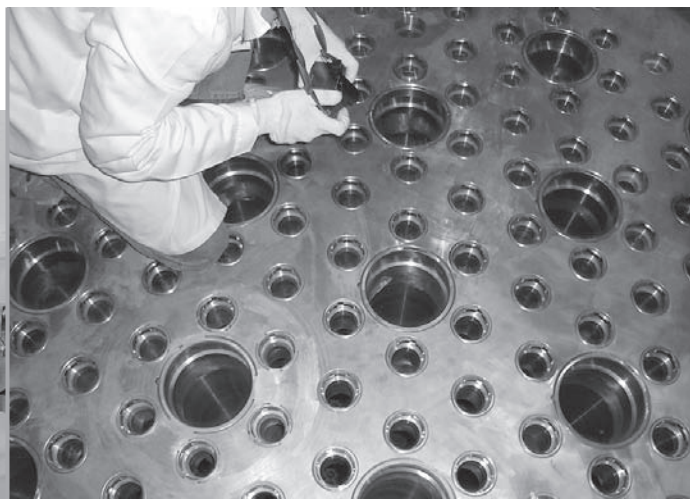
DISEE 2006

Katedra elektrotechnológie FEI STU usporiadala 16. medzinárodnú vedeckú konferenciu DISEE 2006 „Dielektrické a izolačné systémy v elektrotechnike a energetike“ od 12. do 14. septembra v Častej-Píle.

*Leopold Böttcher
FEI STU*

Eugene Wigner Training Course for Reactor Physics Experiment

V rámci Európskej siete vzdelávania jadrových inžinierov sa uskutočnil dvaapoltýždňový kurz cvičení na experimentálnych reaktoroch vo Viedni, Budapešti a Prahe. Teoretická časť prípravy na cvičenia sa uskutočnila v priestoroch FEI STU v Bratislave. Kurz bol organizovaný pre študentov masterského štúdia s dobrými znalosťami reaktorovej fyziky, vyučovacím jazykom bola angličtina. Na organizácii kurzu sa podieľali FEI STU, Budapešťianska univerzita pre techniku a eko-

nomiku, TU Viedeň a FJFI ČVUT Praha. V Bratislave sa kurz konal v dňoch 3. – 7. septembra. Potom sa účastníci kurzu postupne presunuli do Budapešti, Prahy a napokon do Viedne, kde sa uskutočnilo záverečné vyhodnotenie 22. septembra. Usporiadateľom bola Katedra jadrovej fyziky a techniky.

*Leopold Böttcher
FEI STU*

Prví elektroenergetickí bakalári z praxe

Prvých 17 „dospelých“ študentov denného štúdia uskutočňovaného dištančnou vzdelávacou metódou v študijnom odbore Elektroenergetika a silnoprúdové inžinierstvo promovalo na bakalárov 14. septembra v Aule prof. Kneppa na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU

Pätnásť mužov a dve ženy sú prvými, ktorí absolvovali štúdium novou dištančnou metódou. Priemerný vek absolventov sa pohybuje nad tridsať rokov, od ročníka 1953 až po mladší ročník 1977. Všetci absolvovali štúdium popri zamestnaní. „Celkovo päťročné bakalárske štúdium sa im začalo v akademickom roku 2001/2002 a v súčasnosti všetci pokračujú v dvojročnom inžinierskom štúdiu konanom dištančnou vzdelávacou metódou v študijnom programe Elektroenergetika,“ informovala Dana Poláková, študijná referentka pre dištančné štúdium pedagogického oddelenia FEI STU.

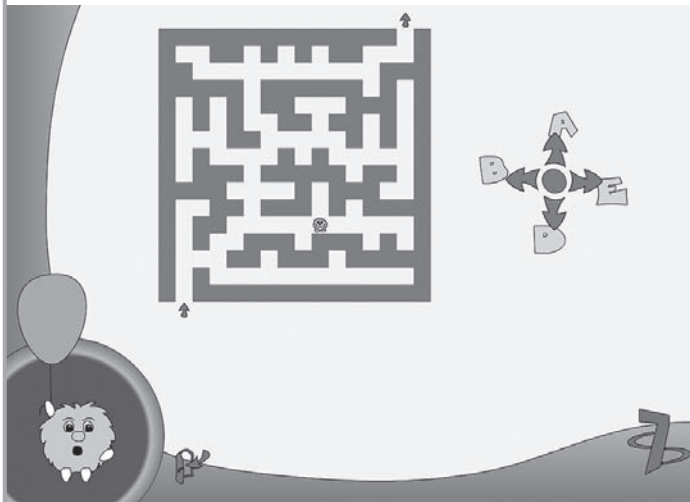
Dekan FEI STU prof. F. Janíček s prvými absolventmi bakalárskeho dištančného štúdia.

*Leopold Böttcher
FEI STU*

Europrix Multimedia Top Talent Award 2006

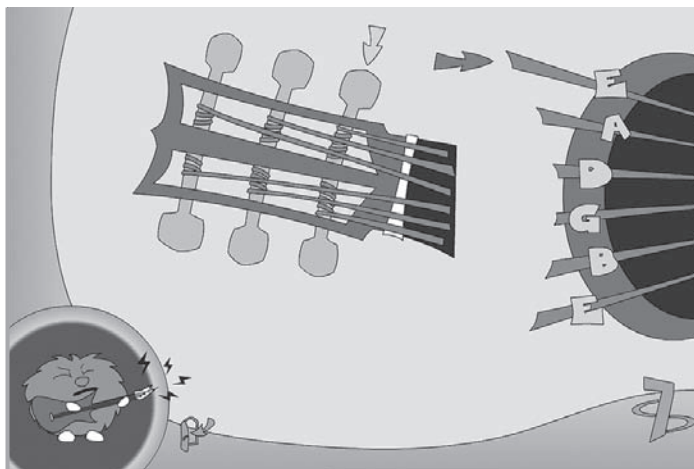
Jeden z predmetov, ktorý sa vyučuje v prvom ročníku inžinierskeho štúdia na Fakulte informatiky a informačných technológií STU, sa volá „tímový projekt“ a jeho úlohou je počas dvoch semestrov naučiť našich mladých a nádejných informatikov zásadám práce v tíme. Vždy sa zvolí príťažlivá oblasť, v ktorej sa študenti naučia tímovej spolupráci. V akademickom roku 2005/06 sa jedna z tém volala „Najlepší multimediálny produkt roku 2006“ a mala byť príťažlivá nielen ľubovoľným originálnym nápadom v oblasti multimédií, ale aj možnosťou prihlásiť sa s finálnou aplikáciou do súťaže EUROPRIX Top Talent Award 2006 (ďalej len TTA), kde v prípade úspechu možno získať aj vecné či finančné ocenenie. Túto tému si zvolila skupina šiestich nadšencov, oficiálne označených ako Team07, v zložení Jozef Beňo, Martin Darula, Andrej Fiflík, Martin Komara, Jozef Kriška a Ivan Škovran. Nazvali sa „sedem statočných“ (že vraj preto, lebo s pedagogickou vedúcou Mgr. Alenou Kovárovou, ktorá tému vypísala, je ich spolu sedem).

Uspieť v TTA nie je až také jednoduché, predovšetkým to chce dobrý nápad a potom aj jeho realizáciu. Treba prísť s niečím novým, niečím, čo tu ešte nebolo. Sedem statočných malo už od začiatku jasnú myšlienku – vytvoriť aplikáciu, ktorá poslúži deťom pri učení sa hre na gitare. Hovoríte si, že to nie je nič nové? A čo povieť na to, že jednu časť tejto aplikácie môžete ovládať iba pomocou gitary? Žiadna klávesnica ani myš. Heslo „škola hrou“ je ešte stále aktuálne, a tak sa deti môžu učiť hrať na gitare tak, že posúvajú panáčika Fluffyho cez bludisko (obr. 1) vybrnkávaním na struny (bez mikrofónu to, samozrejme, nejde).

obr.1

Autori svoju aplikáciu nazvali Happy Guitar, a aby bola príťažlivá pre deti, celý čas ich v nej sprevádza jeden z rodinky Fluffykov. Strategicky bol zvolený anglický jazyk, aby boli lepšie vyhliadky na súťaži. Happy Guitar obsahuje okrem bludiska aj históriu gitary, teoretické základy okolo gitary samotnej a teóriu hry na gitare, ktorá je zameraná na akordy. Nechýba ani ladička (obr. 2), lekcie, cvičenia a pre odvážnych (na spev) aj pesničky.

obr.2

Súťaž TTA bola vyhlásená v ôsmich kategóriách, pričom v každej sa udeľujú maximálne tri nominácie (na prvé tri miesta) a jedna špeciálna nominácia ako Content Fusion Award. Súťaže sa môžu zúčastniť len autori alebo tím autorov do 30 rokov. Tento rok súťažilo spolu 318 produktov z 29 krajín. Z nich nomináciu získalo 21 a Top Talent Quality Seal (Pečiatku kvality) ďalších 38 produktov. Informácie o týchto produktoch budú prezentované na DVD nosičoch v náklade 5 000 kusov „Top Talent DVD-ROM of Innovation in Multimedia“, ktoré budú distribuované všetkým multimediálnym asociáciám, univerzitám a na všetky súvisiace podujatia v celej Európe.

Čo vlastne znamená Pečiatka kvality? To, že medzinárodná porota zhodnotila daný produkt ako vhodný pre zákazníkov a používateľov. Je to aj dôkaz, že produkt je vysoko inovatívny a kreatívny. A áno, domýšľate si správne, produkt Happy Guitar sme prihlásili do tejto súťaže, konkrétne do kategórie „Interactive Computer Graphics“, v ktorej získal Pečiatku kvality.

Nasleduje spomínaných 8 kategórií, pričom pri každej kategórii sú uvedené skratky krajín, ktoré získali nominácie, a v zátvorke skratky krajín, ktoré získali Pečiatku kvality:

- Broadband/Online: FRA, ISR, CH (FRA, ISL, FIN, UK, FRA, GER)
- Games: AUT, NL (NED, LTU, UK)
- Content Tools and Interface Design: HUN, AUT, GER (GER)
- Interactive Installations and Interactive TV: GER (SUI, ISR, GER, UK)
- Interactive Computer Graphics: GER, HUN, NL (NED, AUT, UK, TUR, SVK, HUN, GRE, GER, ISR)
- Mobile Contents: GER, AUT (POL)
- Offline Interactive DVD: AUT, FRA, GER (GER, UK, SUI)
- Digital Video and Animations: IRL, FRA (GRE)
- Content Fusion Award Nominee GER

Ak sa chcete o súťaži, nomináciách alebo o produktoch, ktoré získali Pečiatku kvality, dozvedieť viac, navštívte stránku organizátorov:

<http://www.toptalent.europrix.org/>

Ak si chcete nominované produkty aj vyskúšať na vlastnej koži, nezabudnite prísť 23. – 26. 11. 2006 do Viedne na Top Talent Festival, na ktorom bude predvedených všetkých 21 nominácií a ktorého súčasťou bude galaprogram s vyhlásením víťazov – teda tých, ktorí sa umiestnia na prvom, druhom a treťom mieste.

Alena Kovárová
FIIT STU

Konferencia ECLAS 2006 – Kultúrna dimenzia urbánnej krajiny

ECLAS (The European Council of Landscape Architecture Schools) je organizácia, ktorá inštitucionálne zastrešuje vysoké školy venujúce sa výskumu a výučbe v oblasti krajiny a parkovej architektúry. Hlavným cieľom tejto asociácie je podporovať dialóg medzi univerzitami ponúkajúcimi takýto typ vzdelania, a to v rovine pedagogickej (výmeny študentov) aj v rovine vedeckovýskumnej. Reprezentuje záujem tejto komunity v európskom vedeckom, vzdelávacom a sociálnom kontexte a nadväzuje tak na ohromné dedičstvo a hodnoty, ktoré starý kontinent v oblasti krajiny a parkovej architektúry nepochybne má. Zabezpečenie najvyšších štandardov v prístupe ku krajinnoprírodnému historickému dedičstvu, moderného know-how a podpora vedeckovýskumných networkingových aktivít sú v tomto smere hlavnými prioritami.

Začiatky medzinárodného európskeho dialógu sa datujú do roku 1989, keď sa na neformálnom stretnutí v Berlíne stretli zástupcovia vysokých škôl z oblasti krajiny architektúry a iniciovali myšlienku komplexnejšej a inštitucionálne podchytenej spolupráce. V roku 1991 nasledovalo založenie Európskej rady vysokých škôl krajiny architektúry (ECLAS) a od tohto roku sú pravidlom každoročné stretnutia v niektorých členských krajinách. Členom ECLAS-u je dnes 99 škôl prevažne z Európy a ďalších 32 asociovaných škôl.

Posledná konferencia ECLAS-u sa konala 21. – 24. septembra 2006 na pôde Fakulty architektúry STU v Bratislave a jej nosnou témou bola kultúrna dimenzia urbánnej krajiny. Špeciálny dôraz na túto tému vyplýva z enormného rastu všetkých civilizačných faktorov a ich vplyvu na krajinu, ako aj z prejavov globalizačných trendov na celom svete. Konferencia bola zameraná na rôzne aspekty kultúrnej dimenzie urbanizovanej krajiny v ich mentálnych i fyzických prejavoch. Dynamizácia a akcelerujúca interdisciplinárna výskumu sa prejavili vo väčšine príspevkov a diskusií. Otázka hľadania spoločnej vízie v multikultúrnom svete, degenerácia ako antagonizmus voči urbánnej kultúrnej krajine, moderné metódy strategického rozhodovania vo vzťahu k manažmentu územia či rola symbolizmu a kultúry v súčasnej krajiny architektúre môžu byť ilustračnými príkladmi tohto trendu. Priestor bol

venovaný aj samostatným oblastiam výskumu, vzdelávania a praxe (kultúrna identita urbanizovanej krajiny, výtvarné dieło v krajine).

Konferenciu doplnili sprievodné akcie, najvýznamnejšou z nich bola exkurzia venovaná historickým bratislavským parkom a záhradám.

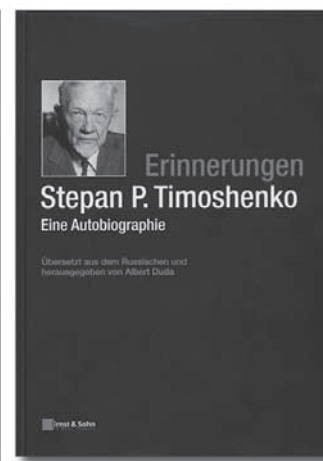
Matej Jaško
FA STU

R E C E N Z I A

Erinnerungen Stepan P. Timoshenko. Eine Autobiographie. Übersetzt aus dem Russischen und herausgegeben von Albert Duda

STEPAN
PROKOFEVICH
TIMOSHENKO

Ernst & Sohn,
A Wiley Company.
ISBN 3-433-01816-2.
374 strán, tvrdý obal,
cena: 52,50 EUR,
1. vydanie, 2006.

Vlastným 14 učebnic (napr. Vibration Problems in Engineering 1928, 1955, 1974, Theory of Elasticity 1934, 1970, Theory of Elastic Stability 1936, History of Strength of Materials 1953, Theory of Plates and Shells 1959, Mechanics of Materials 1972), autorom ktorých je Timošenko. Boli preložené do mnohých jazykov, vychovali množstvo inžinierov. Recenzovaná kniha je mojou pätnástou a popri všetkých povinnostiach som ju prečítal v priebehu štyroch dní.

Prof. Timošenko sa narodil v roku 1878 na Ukrajine v dedinke Špotovka neďaleko mestečka Romny v rodine zememerača, neskôr vlastníka a obrábateľa pôdy. Univerzitné štúdiá absolvoval v Petrohrade. Ako profesor prednášal v Petrohrade i Kyjeve, odkiaľ v roku 1920 emigroval do Záhrebu. Zo Záhrebskej univerzity odišiel v roku 1922 ako 42-ročný do USA. Pracoval pre americký priemysel, napr. pre firmu Westinghouse. Prednášal dlhé roky na univerzitách v Michigane a Stanforde. Posledných 12 rokov žil u svojej dcéry Anny vo Wuppertale, kde zomrel v roku 1972 vo veku 93 rokov.

Svoju autobiografiu napísal počas leta stráveného vo Švajčiarsku začiatkom šesťdesiatych rokov. Vyšla v ruštine Paríži v roku 1963, v roku 1968 bola preložená do angličtiny. Timošenko bol známy svojou mimoriadnou pracovitosťou. Bol to inžinier – matematik. Kládol veľký dôraz na aplikovateľnú matematiku pri vzdelávaní inžinierov. Bol výborným peda-

gógom a vynikajúcim vedcom. Vlastnosti pedagóga a vedca vidíme vo všetkých jeho prácach. Kladie v nich dôraz na presný vedecký postup a aj pri obťažných úlohách je jeho postup vzorne pedagogický, takže aj čitateľ mu ľahko porozumie. Timošenko vyriešil s ľahkosťou a eleganciou množstvo praktických problémov, okrem iného pri výstavbe železničných tratí, navrhovaní bojových lodí, ponoriek a lietadiel. Dokázal tým, že nič nie je praktickejšie ako správna teória.

V roku 1958, po vypustení Sputnika, americká vláda vystrašená z naskoku Rusov poslala Timošenka do ZSSR, aby sa tam oboznámil so systémom vzdelávania. V knižke *Engineering Education in Russia, 1959*, veľmi kladne hodnotí tamojší systém vzdelávania (tento systém podľa neho, po neúspešných pokusoch boľševikov s reformou vzdelávania, nadviazal na vysokú úroveň vzdelávania v cárskom Rusku, keď sa kládol veľký dôraz na matematiku) a kriticky sa vyjadroval k nízkej úrovni amerického systému vzdelávania inžinierov. Bez zaujímavosti nie je jeho vyjadrenie, že titul CSc. zodpovedá približne titulu PhD., a že titul DrSc. označuje podstatne vyšší vedecký stupeň ako PhD.

Autobiografiu napísal rovnako pútavo ako svoje učebnice a vedecké práce. Hoci v nemčine, je veľmi ľahko zrozumiteľná. Timošenko navštívil počas svojho života množstvo univerzít a ich laboratórií (boli vždy neodmysliteľnou súčasťou jeho vedeckých a pedagogických aktivít) nielen v ZSSR, USA, ale aj v Nemecku, Francúzsku, Anglicku, Taliansku, Juhoslávii a v iných krajinách. A to opakovane: medzi svetovými vojnami i po nich. Európu precestoval už ako študent. Bol priamym svedkom viacerých historických udalostí (VOSR, svetové vojny atď.), ktoré mali vplyv na osudy celej jeho rodiny (2 dcéry, 1 syn). Opisovanie týchto udalostí nás nenecháva na pochybnostiach, že to bol veľmi spravodlivý a charakterný človek. Označoval sa za „západniara“, pritom miloval svoju vlasť a zostal patriotom. Veľmi zaujímavé sú jeho opisy stretnutí s mnohými známymi osobnosťami svetovej vedy (Jasinski, Krylov, Bubnov, Kirpitčov, Prandtl, Ehrenfest, Paton, Iljušin, Kapica, Vlasov, von Kárman, Love a mnohí ďalší). Knižku sa oplatí prečítať učiteľom, študentom i inžinierom. Niekoľko citácií z knihy:

„Výber nových profesorov by sa mal vykonávať na základe kvality vedeckých prác kandidátov, nie služobného veku, aby sa nebránilo talentovaným mladým stať sa profesorom vo veku, keď sú ešte plní energie a nadšenia.“ „Prednáška dosiahne svoj cieľ iba vtedy, ak je starostlivo pripravená, ak sa pre nevyhnutné dôkazy volí najjednoduchšia forma, ak sa použijú názorné príklady, ktoré uľahčia pochopenie teórie.“ „Úspech sa dostaví vtedy, keď študent nadobudne presvedčenie, že sa mu viac oplatí chodiť na prednášku ako samostatne študovať učebnicu.“ „Ešte aj dnes, 55 rokov po mojej prvej prednáške (Pružnosť a pevnosť, 8. 1. 1907; prišlo na ňu 400 študentov; na cvičeniach boli rozdelení do skupín po nie viac ako 30 v jednej), som vzrušený, keď vchádzam do prednáškovej miestnosti. Hoci viem, čo chcem povedať, nikdy nejdem prednášať bez starostlivej prípravy. Každá z mojich prednášok existuje v písomnej forme, ktorú pri prednášaní nikdy nepoužívam.“

„Prednášky samotné nestačia, dôležité sú cvičenia, kde sa študentom umožní aplikovať teóriu na príkladoch majúcich, pokiaľ možno, vzťah k praxi, aby ich zaujali. Považujem za nevyhnutné, aby študenti pri predmete pružnosť a pevnosť vykonávali laboratórne cvičenia, počas nich aplikovali ve-

domosti z prednášok, a aby si na jednoduchých modeloch osvojili vzorce z teoretického vyučovania.“ „V Kyjeve sme mali najmodernejšie laboratórne prístroje a zariadenia švajčiarskej firmy Amsler.“ Píše o situácii v cárskom Rusku v roku 1907!!!

Skúsme si to porovnať s dnešným:

- a) prístupom k pedagogickým povinnostiam (povinnosti – u mnohých veľmi výstižné označenie),
- b) stavom v oblasti vedy (nedostatočná podpora vedy a techniky spôsobuje nezáujem a únik talentov pre výskumno-vývojovú prácu, čím sa oslabuje intelektuálny potenciál krajiny),
- c) „ruchom“ v laboratóriách. Potešiteľným je však exponenciálny rast počtu bodov za vedecko-výskumnú činnosť, ktorej výsledky sa dokumentujú mnohonásobným kopírovaním, aby sa dokázalo, že príslušná publikácia skutočne existuje.

Po prečítaní tejto povzbudzujúcej knihy som nadobudol presvedčenie, že prof. Timošenko by v našich prepracovaných bodovacích systémoch neuspel. Na prekážku by mu bol jeho pevný charakter a schopnosť robiť iba kvalitné a užitočné veci. Pri svojom poctivom prístupe k študentom by si pravdepodobne bodmi nezarobil ani na tarifnú zložku platu.

Ivan Baláž
SvF STU

J U B I L A N T I

Niekoľko slov k šesťdesiat- ročnému jubileu prof. Bakoša, dekana FCHPT

Denne stretávame stovky ľudí. Míňame sa navzájom a stopy ich prítomnosti rozmývajú starosti všedných dní. Neustály kolobeh udalostí zrýchľuje čas a ani si neuvedomujeme jeho plynutie. Iba pohreby a jubileá sú výnimkou. Vtedy sa čas na chvíľu zastaví. V prvom prípade pozerá späť a v tom druhom aj pred seba. Ako hovorí klasik: „Šťastní sú tí, ktorí vidia za sebou stopy a pred sebou cítia ďalšiu cestu.“ Aj náš jubilant je taký. Cíti s fakultou a citlivo vníma jej problémy. Dekanská funkcia nie je ľahká. Vyžaduje empatiu i rozhodnosť, predvídavosť aj cit pre mieru. Prof. Bakoš má dar počúvať a riadiť skôr dialógom a intuíciou než príkazom. Dobrá sa riešenia problému konsenzom je nepochybne náročnejší spôsob, ktorý vyžaduje viac energie a osobného úsilia. Je však účelnejší. V dialógu je aj druhá strana zainteresovaná na výsledku a nesie zaň nie formálnu, ale morálnu zodpovednosť. A o zodpovednosti je nielen riadenie, ale aj vedecká práca a vzdelávanie. Prof. Bakoš je uznávaným odborníkom v oblasti makromolekulovej chémie a polymérov. Veď len cez zodpovednosť k vlastnej práci mohol vytvoriť vedeckú školu, napísať

monografiu, 7 kapitol v knihách, 15 patentov, 86 vedeckých článkov publikovaných v renomovaných zahraničných časopisoch a vstúpil do odbornej komunity, ktorá výsledky tejto práce nielen oceňuje, ale aj využíva. Som presvedčený, že len odbornosť nestačí. Musí byť umocnená hodnotou jej nositeľa. Hodnotou, ktorá sa nemeria počtom citácií, ale ľudským prístupom a humánnym princípom, ktorý je nad vedou a vytvára základný rámec ľudského spolužitia. Prof. Bakoš je členom vedeckých rád 9 domácich i zahraničných univerzít, expertom ICS UNIDO v Taliansku a členom European Society for Biomaterials a European Burns Association. V týchto inštitúciách má nielen partnerov, ale aj priateľov.

My, kolegovia a spolupracovníci, želáme nášmu jubilantovi do ďalších rokov veľa zdravia, tvorivého elánu a spokojnosti. Lebo tá je u vnímavého človeka výslednicou jeho snaženia a hodnoty. *Ad multos annos!*

*Ján Šajbidor
FCHPT STU*

Ludovít Hüttner 60-ročný

Doc. Ing. Ludovít Hüttner, PhD., vedúci Katedry elektrických strojov a prístrojov Fakulty elektrotechniky a informatiky STU, v dobrom zdraví, plný životnej energie oslávil 16. septembra 2006 šesťdesiatiny.

Dráhu elektrotechnika nastúpil už na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej v Bratislave kde maturoval v roku 1964. Už tu sa mu zapáčili elektrické stroje a prístroje natoľko, že sa im venoval i počas univerzitného štúdia na Elektrotechnickej fakulte SVŠT, ktorú absolvoval v roku 1969 a príslušnosť k elektrickým prístrojom potvrdil v roku 1988 obhajobou dizertačnej práce s problematikou tepelného namáhania v elektrických prístrojoch.

Ambíciu byť vysokoškolským pedagógom začal naplňovať hneď po absolvovaní vysokej školy v roku 1969, keď nastúpil na Katedru elektrických strojov a prístrojov ako asistent na oddelenie elektrických prístrojov. Za celý čas pôsobenia na katedre venoval všetku svoju energiu výchove študentov a vedeckovýskumnej činnosti. Vo výskume sa doc. L. Hüttner venuje problematike spínacích a istiacich prístrojov a v ostatnom období problematike prepäťových ochrán. Publikoval teoretické práce z oblasti zhášania elektrického oblúka v zhášacích komorách elektrických prístrojov, tepelného namáhania kontaktných a zhášacích systémov, ako i z problematiky obmedzovania skratových prúdov. Publikoval doma i v zahraničí.

Produkty tejto činnosti ho v roku 1994 privedli k habilitácii v odbore elektrické stroje a prístroje.

Dlhodobou spoluprácou s domácimi i zahraničnými firmami v oblasti elektrických prístrojov si osvojil aj organizačné

schopnosti, takže jeho príchod do funkcie vedúceho Katedry elektrických strojov a prístrojov bol prínosom pre toto pracoviisko.

Doc. L. Hüttnerovi želáme dobré zdravie, veľa energie do ďalších rokov a hlavne stálu tvorivú invenciu.

*Ferdinand Valent a kolektív KESP
FEI STU*

R O Z L Ú Č I L I S M E S A

Spomienka na prof. Ing. Pavla Hykša, PhD.

Dňa 31. 8. 2006 zomrel náš dlhoročný učiteľ, kolega a priateľ z Katedry konštrukcií pozemných stavieb na Stavebnej fakulte STU v Bratislave.

Prof. Ing. Pavel Hykš, PhD., sa narodil 26. 11. 1932 v Bratislave. V roku 1957 s vyznamenaním ukončil vysokoškolské štúdium na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva SVŠT v Bratislave. Už počas štúdia, v treťom ročníku, pôsobil ako asistent na Katedre deskriptívnej geometrie. Po ukončení štúdia nastúpil ako asistent na Katedru pozemného staviteľstva a technického zariadenia budov, kde neskôr štyri roky zastával funkciu tajomníka.

V roku 1965 úspešne obhájil dizertačnú prácu na tému „Problémy navrhovania schodov a schodiska“ a získal vedeckú hodnosť (CSc.). Táto téma spolu s problematikou osvetlenia sa stala nosnou témou jeho bohatej vedeckovýskumnej činnosti. V roku 1968 odovzdal habilitačnú prácu, ktorú však napriek kladným posudkom oponentov nemohol obhajovať. Habilitačnú prácu mohol predložiť a úspešne obhájil až po zmene politických pomerov v roku 1980. V roku 1981 bol vymenovaný za docenta a bol školiteľom pracovníkov vo vedeckej príprave pre odbor teória a konštrukcie pozemných stavieb. Vyškolicil spolu sedem kandidátov vied.

V roku 1991 bol vymenovaný za profesora a zároveň sa stal členom vedeckej rady Stavebnej fakulty a predsedom komisie na udeľovanie vedeckých hodností na Stavebnej fakulte STU i na USTARCHU SAV. Túto funkciu zastával až do ukončenia činnosti riadneho profesora v roku 2001. Od roku 2002 pôsobil ako emeritný profesor na SvF STU.

Prof. Ing. Pavel Hykš, PhD., pôsobil na SvF STU viac ako 48 rokov vo všetkých formách učiteľskej činnosti. Zaviedol predmet denné osvetlenie a insolácia budov na SvF. Na základe vedeckovýskumnej, odbornej a publikačnej činnosti posunul teóriu konštrukcií pozemných stavieb na úroveň dnešného poznania. Dôkazom toho je jeho publikačná činnosť:

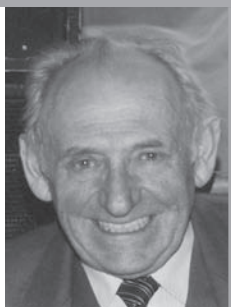
3 monografie, 2 celoštátne učebnice, 13 dočasných vysokoškolských učebníc a 23 vedeckých článkov doma i v zahraničí. Zúčastňoval sa aj na projektantskej činnosti, čoho výsledkom bolo 21 realizovaných architektonických objektov a interiérov.

Prof. Ing. Pavel Hykš, PhD., bol vynikajúci pedagóg a kamarát. Obdivuhodným spôsobom dokázal aj tie najnáročnejšie partie z teórie konštrukcií pozemných stavieb priblížiť študentom tak, že mali príjemný pocit pochopenia problému. Za svoje pedagogicko-výskumné aktivity bol vyznamenaný Medailou Stavebnej fakulty STU.

Dotĺklo srdce, skončila sa jeho životná púť. Človek je pomínuteľný, jeho dielo však zostáva medzi nami. Budeme naňho spomínať s úctou a vďakou.

Češť jeho pamiatke.

*Mária Gieciová
Katedra KPS SvF STU*

Rozlúčka s profesorom Ing. arch. Petrom Nahálkom, CSc.

Prof. Ing. arch. Peter Nahálka, CSc., sa narodil 7. januára 1925 v Závažnej Porube na Liptove ako najmladší z piatich súrodencov. Po skončení reálneho gymnázia M. M. Hodžu v Liptovskom Mikuláši sa ako polosirota vydal na ďalšie štúdiá. Pochádzajúc z murárskej rodiny, zapísal sa na Slovenskú vysokú školu technickú v Bratislave, na novovznikajúci odbor architektúra a pozemné staviteľstvo. Po absolvovaní štúdií v roku 1951 ako jeden z prvých absolventov začal pracovať u uznávaného profesora Emanuela Hrušku ako asistent a vedecký aspirant v oblasti urbanizmu a stavby miest. Nakoľko sám pochádzal z vidieckeho prostredia, svoju odbornú orientáciu videl práve v územnom plánovaní vidieka. Hoci na vidieku vtedy žila viac než polovica obyvateľstva Slovenska, dediny nemali vypracované územné plány. Bolo potrebné nielen prudko sa rozvíjajúcim mestám, ale aj dedinám naplávať ďalší rozvoj, umiestnenie administratívno-spoločenských centier, športovísk, ale aj koncentrovanej poľnohospodárskej veľkovýroby. Na tieto účely spolu s docentom Kedrom založil výskumný ústav a neskôr inicioval vytvorenie Katedry architektonickej tvorby s tromi zložkami: tvorba priemyselných, poľnohospodárskych a dodatočne aj inžinierskych budov. V roku 1954 sa stal najmladším členom Ústredného národného výboru a Rady mesta Bratislavy pre oblasť výstavby a architektúry. V roku 1958 obhájil medzi prvými architektmi vedecký titul CSc., v roku 1959 bol vymenovaný za docenta a stal sa vedúcim katedry. V roku 1965 bol menovaný za mimoriadneho a neskôr za riadneho vysokoškolského profesora. V rokoch 1963 až 1966 bol dekanom Stavebnej fakulty SVŠT, kam v tom čase podľa zahraničných vzorov patrila aj výučba architektov. Stavebná fakulta bola v tom čase jednou z najväčších v celej ČSR. Po opätovnom osamostatnení Fakulty architektúry v rámci SVŠT zastával funkciu prodekana.

Z celospoločenských funkcií je potrebné spomenúť významnú funkciu predsedu Zväzu slovenských architektov, ktorú zastával v rokoch 1975 až 1977. Bola to náročná práca a ťažké obdobie. Ako akademický funkcionár musel riešiť revolty študentov už v rokoch 1956 a 1958. Len vďaka jeho diplomacii nedošlo k výrazným represiam. Vďační pamätníci ešte žijú. Mal totiž zásadu, ktorej sa celý život držal: „Ak treba niekomu pomôcť, som tu, ak treba niekomu ublížiť, tak ma niet.“ Ako funkcionár bol vždy na strane študentov, bol relatívne prísny, ale láskavý. Vo svojej podstate bol humanista. Vďaka svojej otcovskej prístupnosti a svojskému zmyslu pre humor sa medzi študentmi tešil neobyčajnej popularite a obľube. Tvrdil, že vedu nerobíme pre vedu a študenta nevychováme pre titul, ale pre prax. Viedol kolektívy spolupracovníkov pri riešení vyše šesťdesiatich výskumných úloh, vnútroštátnych aj medzinárodných architektonicko-urbanistických súťaží a konkrétnych projektov. Okrem iných významných projektov sa veľkou mierou podieľal na projektoch prevádzok Agrokomplexu Nitra. Spoluautorsky sa podieľal na vydaniach celoštátnych vysokoškolských učebníc a skrípt. Publikoval vo vedeckých a vedecko-populárnych časopisoch, podieľal sa na vnútroštátnych aj medzinárodných konferenciách a kongresoch (napríklad v roku 1956 na kongrese Medzinárodného zväzu architektúry/UIA/ v Paríži a v roku 1959 na kongrese UIA v Moskve).

Za mimoriadne bohatú a všestrannú činnosť bol ocenený množstvom diplomov a vyznamenaní. Spomeniem iba niektoré: za aktívny odpor proti fašizmu Pamätná medaila SNP, za aktívnu prácu v orgánoch mesta Cena mesta Bratislavy, za bohatú publikačnú činnosť Cena ministra školstva, za pedagogickú činnosť Zlatá medaila SVŠT a titul Zaslúžilý učiteľ, za zväzovú činnosť Medaila Emila Belluša, za ideálne riešenie vlastného rodinného domu – Cena za rodinný dom roka. Treba pripomenúť aj to, že bol obdivovateľom tradičnej ľudovej kultúry. Bol hrdým Slovákom a ešte hrdším lokálpatriotom prekrásneho rodného Liptova.

Pri príležitosti 80. narodenín mu bolo v rodnej obci Závažná Poruba udelené čestné občianstvo.

Profesor Nahálka po vyše 40-ročnom pôsobení v spoločenských funkciách, ale predovšetkým v školstve, v roku 1990 ešte plný duševných a fyzických síl dobrovoľne odišiel do dôchodku. Ako profesor nemal problém prezliecť kabát, nebol to však jeho štýl. Jeho pevné humánne ľavicové presvedčenie s ním odchádza do hrobu. Chýbal nám na katedre, chýbali nám jeho skúsenosti, jeho kontakty, jeho rady, hoci z času na čas nás pri slávnostných príležitostiach navštívil a potešil nielen svojou prítomnosťou, ale aj povestným trefným veršikom. Hoci jeho zdravotný stav mu už v poslednom čase veľký pohyb nedovoľoval, predsa sme mali pocit, že na nás myslí. Teraz okrem vlastnej rozvetvenej rodiny, ktorú nesmierne miloval, bude chýbať aj nám kolegom a priateľom. Ďakujem, pán profesor, za všetkých a za všetko, čo ste pre katedru a pre spoločnosť urobili. Za seba ďakujem, že som mal to šťastie byť Vaším spolupracovníkom a priateľom.

Češť Vašej pamiatke...

*Juraj Havaj
FA STU*

(pokračovanie rozhovoru zo strany 1)

aby mohla uvoľniť peniaze. Takže prvé milióny išli najmä na odštartovanie rekonštrukcie. Myslím si, že najťažšie je začať, potom sa už peniaze dajú vždy nejakým spôsobom zohnať.

Zrekonštruovaný športový areál na Mladej garde sa môže stať liahňou nových reprezentantov. Ste spokojná so stavom, v akom sa toto športovisko nachádza v súčasnosti, alebo počítate ešte s ďalšími zmenami?

Základ športoviska je už urobený, vymenil sa celý trávnik a kompletne sa prebudovala nová dráha. Minulý mesiac sme zo SAZ uvoľnili ďalších 400 000 korún na dovybavenie areálu prekážkami, štartovými blokmi a doskočiskom tak, aby tu mohol športový život naplno fungovať. Na prácu atletického oddielu bude ešte potrebné vybudovať šatne, stabilnú stráž, správcovskú činnosť, ale dôležitý je aj marketing, ktorý by zabezpečoval organizovanie podujatí a najmä aktívnu propagáciu, aby areál využívali nielen atléti, ale aj študenti univerzity a jej zamestnanci. Atletika je základom pre ostatné športy a považujem za dôležité, aby sa všetci mohli zapojiť do športového života. Spestrením univerzitného športovania by mohol byť súboj „Techniky“ a Univerzity Komenského, ako to bolo za našich čias. Určite by sme pritiahli aj študentov z internátu a mohlo by z toho vzniknúť krásne podujatie.

Postupným otváraním nových štadiónov v Dubnici (v roku 2001), potom v Trnave a vlni v Nových Zámkoch sa viditeľne zlepšuje výkonnosť atletika, ale najmä buduje sa širšia základňa, z ktorej sa rodia športové talenty. Dnes už málokto mladý človek pôjde trénovať na „škvaru“. A práve v tom je zmysel nášho zväzu, aby sme postupne školám pomáhali budovať umelé dráhy, kde vstupná investícia je síce vyššia, ale sú menej náročné na údržbu a vydržia aj viac ako 30 rokov bez rekonštrukcie.

Plaketa STU v Bratislave.

Úroveň akademického športu v súčasnosti stagnuje.

Prečo sú akademické majstrovstvá, podľa Vás, dnes menej populárne ako v minulosti?

Stále tvrdím, že Chemicko-technologická fakulta vždy bola a je v popredí medzi fakultami v ponímaní dôležitosťi výučby telesnej výchovy. Učiteľia neboli špecializovaní na určitú oblasť športu, ale ro-

bili všeobecnú telesnú výchovu. Dnes je štúdium náročnejšie napríklad v tom, že študenti si mnohokrát chodia privyrábať, aby mohli študovať, a neostáva im dostatok času na šport. Profesionálni športovci idú na ľahšie fakulty a tretiu príčinu nedostatočného športovania vidím v tom, že za telesnú výchovu nie sú kredity a rušia sa hodinové dotácie na telesnú výchovu a šport. Za takýchto podmienok sa aj to málo študentov, čo kedysi športovalo, pomaly vzdáva tejto činnosti. Okrem toho atletika je dennodenná drina a dnešná mladá generácia radšej ide ľahšou cestou úniku k počítačom a k televízii. Veľmi dobre prepracovaný systém univerzitného športu majú napríklad v Spojených štátoch amerických.

Lahkoatletické stretnutia medzi „Technikou a Univerzitou“ v minulosti dokázali vždy zaplniť hľadisko.

Ako hodnotíte, ako predsedníčka Slovenského atletického zväzu, súčasnú úroveň atletiky?

Slabšia úroveň atletiky v súčasnosti je zapríčinená viacerými faktormi. Po prvé zažili sme generačnú výmenu atlétov, skončil sa systém podpory centier mládeže, a aj keď v SAZ sme tento projekt znova naštartovali, potrvá niekoľko rokov, kým sa dostavia výsledky. Úroveň športu je daná aj podmienkami podpory zo strany Ministerstva školstva SR, pretože 90 % nášho rozpočtu tvoria štátne financie, a na druhej strane problematickým zúčtovaním financií, ktoré ide proti športu. Napríklad v sobotu a v nedeľu (v sezóne je to každý týždeň) organizujeme preteky po celom Slovensku. Potrebujeme k tomu okolo 30 rozhodcov. V piatok ich musíme nahlásiť do sociálnej poisťovne. Ak náhodou dvaja ochorejú a v sobotu potrebujeme ďalších, čo s nimi? A takéto administratívne kroky absolujeme každý týždeň. Do našej praxe vážne zasahuje aj problematika verejného obstarávania, časté kontroly na rôznych úrovniach nás zdržujú od aktívnej činnosti, a neraz sa dostanú na povrch aj účelové „kauzy“, ktoré športu škodia. Rovnako ani pravidlá sponzorstva na Slovensku nie sú prospešné športu a väčšina z nich je určená na kolektívne športy. Financovanie športu je robené od stola, ľuďmi bez praktických skúseností s organizovaním športových podujatí. Aj z týchto dôvodov je ťažké robiť šport na Slovensku.

Ďakujem za rozhovor

Iva Šajbidorová

SPEKTRUM STU (Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949; Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967; Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970; Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990; Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994) vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, tel. č.: 02/57294 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová **Grafická koncepcia:** Karol Rosmáň **Grafická úprava:** Ivan Páleník **Redakčná rada:** Emília Bednárová, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Miroslav Hutňan, Milan Kolesár, Peter Kostka, Zuzana Mokošová, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Robert Špaček, Eva Troščáková, Ján Vajda. **Tlač:** Vydavateľstvo STU, Bratislava. **Registrácia:** MK SR 1334/95. **TS:** 09. ISSN 1336-2593. Nepredajné. **Uzávierka čísla:** 10. októbra 2006.

